

Brusel 14. listopadu 2019
(OR. en)

14047/19

Interinstitucionální spis:
2017/0237(COD)

TRANS 530

ZPRÁVA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	13848/19
Č. dok. Komise:	ST 12442/17 + ADD 1
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě – obecný přístup

I. ÚVOD

1. Komise předložila výše uvedený návrh Evropskému parlamentu a Radě dne 27. září 2017. Návrh byl předložen za využití metody přepracování právních aktů.
2. Hlavním důvodem, který Komisi vedl k předložení revize, byla snaha vyřešit zjištěné problémy týkající se zejména situací způsobených vyšší mocí, využívání výjimek, práv osob se zdravotním postižením a s omezenou schopností pohybu a orientace a takzvaných přímých přepravních dokladů.

II. ČINNOST V RÁMCI JINÝCH ORGÁNŮ

3. Evropský parlament určil během svého osmého volebního období jako výbor odpovědný za tento návrh Výbor pro dopravu a cestovní ruch (TRAN) a jako zpravodaje Bogusława Liberadzkiego (SD, PL).
4. Dne 15. listopadu 2018 přijal Parlament k návrhu postoj v prvním čtení.
5. Bogusław Liberadzki byl znovu potvrzen ve funkci zpravodaje pro deváté volební období.
6. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal k návrhu stanovisko na 531. plenárním zasedání dne 18. ledna 2018. Evropský výbor regionů se rozhodl stanovisko nevydat.
7. Německá Spolková rada, španělský parlament, Senát Italské republiky, rumunský Senát a portugalský parlament přijaly stanoviska k používání zásad subsidiarity a proporcionality.

III. ČINNOST V RÁMCI RADY

8. Pracovní skupina pro pozemní dopravu zahájila práci na návrhu dne 29. září 2017 jeho obecnou prezentací. Posouzení dopadů bylo analyzováno dne 5. října 2017.
9. Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku (doprava) byla dne 5. prosince 2017 informována o průběžném stavu tohoto prvního posuzování návrhu (dokument 14637/17). První zpráva o pokroku byla Radě předložena dne 7. června 2018 (dokument 8721/18), druhá pak dne 3. prosince 2018 (dokument 14277/18) a třetí dne 6. června 2019 (dokument 9333/19).

IV. NEVYŘEŠENÉ OTÁZKY

10. Pracovní skupina pro pozemní dopravu se zabývala řadou otázek souvisejících s návrhem Komise a vypracovala jejich kompromisní řešení. Předsednictví se domnívá, že stávající kompromisní znění představuje vyvážené a soudržné řešení všech těchto otázek.
11. Body odůvodnění je ještě potřeba systematicky zanalyzovat a sjednotit; to by měla zajistit pracovní skupina, jakmile bude dohodnut obecný přístup.

V. ZÁVĚR

12. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby potvrdil kompromisní znění a předložil je ve znění uvedeném v příloze této zprávy Radě pro dopravu, telekomunikace a energetiku (doprava) dne 2. prosince 2019 za účelem obecného přístupu.
13. Rada se vyzývá, aby se na obecném přístupu dohodla. Dále se vyzývá, aby požádala Pracovní skupinu pro pozemní dopravu o dokončení práce, tedy o sjednocení bodů odůvodnění, které nejsou součástí obecného přístupu, s články a přílohami dohodnutého znění.

Návrh

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě
(přepracované znění)
(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie , a zejména na čl. 91 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů²,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

[body odůvodnění nejsou reprodukovány]

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Úř. věst. C , , s. .

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanoví pravidla pro železniční přepravu, pokud jde o:

- a) zákaz diskriminace cestujících, pokud jde o podmínky přepravy;
- b) odpovědnost železničních podniků a jejich pojistné závazky vůči cestujícím a za jejich zavazadla;
- c) práva cestujících v případě nehody, k níž došlo v souvislosti s využíváním železničních dopravních spojů a jejímž důsledkem je úmrtí nebo zranění cestujících či ztráta nebo poškození jejich zavazadel;
- d) práva cestujících v případě odřeknutí či zpoždění spoje;
- e) minimální informace, které mají být cestujícím poskytnuty;
- f) zákaz diskriminace a [...] pomoc pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace;
- g) definování a sledování norem kvality služeb a řízení rizik osobní bezpečnosti cestujících;
- h) vyřizování stížností;
- i) obecná pravidla pro prosazování.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na vnitrostátní a mezinárodní železniční cesty a dopravní spoje v Unii provozované jedním nebo více licencovanými železničními podniky podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU³.
- 1a. **Členské státy mohou z oblasti působnosti tohoto nařízení s výjimkou článků 11 a 12 vyjmout služby, které jsou provozovány výlučně z důvodu svého historického nebo turistického významu.**
- 1b. **Výjimky udělené v souladu s čl. 2 odst. 4 a 6 nařízení č. 1371/2007 do [Úř. věst.: doplnit datum vstupu v platnost] zůstávají platné až do dne, kdy skončí jejich platnost. Výjimky udělené v souladu s čl. 2 odst. 5 do [Úř. věst.: doplnit datum vstupu v platnost] zůstávají platné až do [Úř. věst.: doplnit datum vstupu v platnost].**
- 1c. **Pokud členský stát udělil svým vnitrostátním osobním železničním dopravním spojům výjimku podle čl. 2 odst. 4 nařízení č. 1371/2007, může tuto výjimku až dvakrát obnovit, a to v obou případech na dobu nejvýše pěti let.**
2. S výhradou odstavce 4 mohou členské státy vyjmout z uplatňování tohoto nařízení tyto spoje:
 - a) městské, příměstské a regionální osobní železniční dopravní spoje [...], **včetně těchto** přeshraničních dopravních spojů v rámci Unie;
 - b) mezinárodní osobní železniční dopravu, jejíž podstatná část, včetně nejméně jedné zastávky podle jízdního řádu, je provozována mimo Unii [...].

³ Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 32.

3. Členské státy uvědomí Komisi o výjimkách udělených podle **odstavců 1a, 1c a [...] 2 [...]**.
4. [...] **V případě spojů vyňatých v souladu s odstavcem 1c [...] se použijí články 5, 10, 11 a 12, kapitola V a články 27 a 28. V případě spojů vyňatých v souladu s odst. 2 písm. a) se použije článek 5, čl. 10 odst. 2, 4 a 5, články 11 a 12, čl. 20 odst. 1 a články 21, 27 a 28.**

Článek 3

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „železničním podnikem“ železniční podnik definovaný v čl. 3 bodě 1 směrnice 2012/34/EU;
- 2) „provozovatelem infrastruktury“ provozovatel infrastruktury, jak je definován v čl. 3 **bodě 2** směrnice 2012/34/EU;
- 3) „provozovatelem stanice“ organizační subjekt v členském státě, který odpovídá za provozování [...] **jedné nebo více** železničních stanic a který může být provozovatelem infrastruktury⁴;
- 4) „poskytovatelem souborných služeb cestovního ruchu“ pořadatel nebo prodejce ve smyslu **čl. 3** bodů [...] 8 a 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302⁵, odlišný od železničního podniku;

⁴ ***Doplnit nový bod odůvodnění: Pokud je za jednu stanici odpovědných několik provozovatelů stanice, měly by mít členské státy možnost určit subjekt pověřený plněním povinností uvedených v tomto nařízení.***

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2302 ze dne 25. listopadu 2015 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU a o zrušení směrnice Rady 90/314/EHS (Úř. věst. L 326, 11.12.2015, s. 1).

- 5) „prodejcem přepravních dokladů“ maloobchodní prodejce [...] prodávající přepravní doklady na železniční dopravní spoje **na základě smlouvy nebo jiného ujednání mezi maloobchodním prodejcem a [...]** železničním podnikem [...];
- 6) „přepravní smlouvou“ smlouva o **železniční** přepravě, za úhradu nebo bezplatně, mezi železničním podnikem [...] a cestujícím za účelem jeho přepravy jedním nebo více dopravními spoji;
- 7) „rezervací“ povolení v listinné nebo elektronické podobě opravňující k přepravě s výhradou dříve potvrzeného individuálního ujednání o přepravě;
- 8) „přímým přepravním dokladem“ přepravní doklad nebo doklady [...], **jak jsou definovány v čl. 3 bodě 35 směrnice 2012/34/EU;**
- 9) „spojem“ osobní železniční dopravní spoj, který je provozován mezi železničními stanicemi [...] podle jízdního řádu. **Zahrnuje rovněž dopravní spoje nabízené za účelem přesměrování;**
- 10) „cestou“ přeprava cestujícího mezi železniční stanicí v místě odjezdu a železniční stanicí v místě příjezdu [...];
- 11) „vnitrostátním osobním železničním dopravním spojem“ osobní železniční dopravní spoj, který nepřekračuje ani jednu hranici členského státu;
- 11a) „městskou a příměstskou osobní železniční dopravou“ osobní železniční doprava, jak je definována v čl. 3 bodě 6 směrnice 2012/34/EU;**
- 11b) „regionální osobní železniční dopravou“ osobní železniční doprava, jak je definována v čl. 3 bodě 7 směrnice 2012/34/EU;**
- 12) „mezinárodní osobní železniční dopravou“ mezinárodní osobní železniční doprava, jak je definována v čl. 3 bodě 5 směrnice 2012/34/EU;

- 13) „zpožděním“ časový rozdíl mezi dobou plánovaného příjezdu cestujícího podle zveřejněného jízdního řádu a dobou jeho skutečného nebo očekávaného příjezdu do stanice, která je **cílovým místem**;
- 14) „pasem“ nebo „časovou jízdenkou“ přepravní doklad na neomezený počet jízd, který umožňuje oprávněnému držiteli cestovat po určité trase nebo v určité síti během stanoveného období;
- 15) „zmeškáním přípoje“ situace, kdy cestující v průběhu cesty **vlakem, na niž byl prodán přímý přepravní doklad**, zmešká jeden nebo více spojů v důsledku zpoždění nebo odřeknutí jednoho nebo více předchozích spojů, **nebo v důsledku odjezdu spoje před dobou odjezdu uvedenou v jízdním řádu**;
- 16) „osobou se zdravotním postižením“ nebo „osobou s omezenou schopností pohybu a orientace“ osoba, která má trvalé nebo dočasné fyzické, mentální, duševní či smyslové postižení, které jí v interakci s různými překážkami může bránit v plném a účinném využívání dopravních prostředků na rovnoprávném základě s jinými cestujícími, nebo jejíž pohyblivost je při použití dopravního prostředku snížena v důsledku věku;
- 17) [...]

18) [...]

19) [...]

20) „stanici“ se rozumí místo na železnici, kde může začít, zastavit nebo skončit služba osobní železniční dopravy.

Kapitola II

Přepravní smlouva, informace a přepravní doklady

Článek 4

Přepravní smlouva

S výhradou této kapitoly se uzavírání a plnění přepravní smlouvy a poskytování informací a přepravních dokladů řídí oddíly II a III přílohy I.

Článek 5

Nediskriminační podmínky přepravní smlouvy⁶

Aniž jsou dotčeny sociální tarify, nabízejí železniční podniky, [...] prodejci přepravních dokladů **či poskytovatelé souhrnných služeb cestovního ruchu** přepravní podmínky a tarify široké veřejnosti bez přímé či nepřímé diskriminace na základě státní příslušnosti [...] konečného zákazníka nebo místa usazení železničního podniku, [...] prodejce přepravních dokladů **či poskytovatele souhrnných služeb cestovního ruchu** v rámci Unie.

⁶ **Doplnit nový bod odůvodnění:** Členské státy by měly zakázat diskriminaci na základě státní příslušnosti cestujícího nebo místa usazení železničního podniku, prodejce přepravních dokladů či poskytovatele souhrnných služeb cestovního ruchu v rámci Unie. Nicméně by neměly být zakázány sociální tarify, jsou-li přiměřené a nikterak nezohledňují státní příslušnost dotčeného cestujícího. Železniční podniky, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souhrnných služeb cestovního ruchu si mohou svobodně stanovit své obchodní postupy, včetně zvláštních nabídek a propagace určitých prodejních kanálů.

Článek 6

Jízdní kola

1. Cestujícím je s výhradou omezení uvedených v odstavci 3 dovolen vstup do vlaku s jízdními koly⁷ a případně může být účtován [...] přiměřený poplatek. **Ve vlacích, v nichž je vyžadována povinná rezervace, je možné provést rezervaci na přepravu jízdního kola.**

Pokud cestující provedl rezervaci na přepravu jízdního kola a pokud je přeprava daného jízdního kola bez řádného zdůvodnění zamítnuta, má cestující nárok na přesměrování nebo náhradu jízdného v souladu s článkem 16, odškodnění v souladu s článkem 17 a pomoc v souladu s čl. 18 odst. 2.

- 1a. **Pokud jsou ve vlaku k dispozici místa vyhrazená pro jízdní kola, cestující svá jízdní kola umístí na těchto místech. Pokud tato místa k dispozici nejsou, cestující [...] si svá jízdní kola hlídají a vynaloží veškeré potřebné úsilí na zajištění toho, aby nezpůsobovala újmu ostatním cestujícím, neomezovala vybavení pro mobilitu, zavazadla nebo železniční provoz nebo aby v této souvislosti nevznikla škoda[...].**

[...]

⁷ ***Doplnit nový bod odůvodnění: 13a)*** Práva a povinnosti týkající se přepravy jízdních kol ve vlacích by se měly vztahovat na jízdní kola, která lze před cestou vlakem i po ní ihned použít k jízdě. Na přepravu jízdních kol v obalech a taškách se ve vhodných případech vztahují ustanovení tohoto nařízení týkající se zavazadel.

3. **Železniční podniky mohou omezit právo na přepravu jízdních kol z bezpečnostních či provozních důvodů, a to zejména z důvodu omezení kapacity v době dopravní špičky, nebo pokud to drážní vozidlo neumožňuje. Železniční podniky mohou přepravu jízdních kol omezit rovněž na základě jejich hmotnosti a rozměrů. Podmínky pro přepravu jízdních kol, včetně aktuálních informací o dostupnosti kapacity, zveřejní na svých internetových stránkách za použití telematických aplikací uvedených v nařízení Komise (EU) č. 454/2011.**
4. **Členské státy mohou od železničních podniků vyžadovat, aby připravily plány, jak zvýšit a zlepšit přepravu jízdních kol, a další řešení podporující kombinované používání železnic a jízdních kol a aby uvedené plány průběžně aktualizovaly.**

Článek 7

Zákaz vyloučení nebo omezení odpovědnosti

1. Závazky vůči cestujícím podle tohoto nařízení nelze omezit ani vyloučit, zejména odchylnými nebo omezujícími ustanoveními přepravní smlouvy.
2. Železniční podniky mohou nabízet podmínky **přepravních smluv**, které jsou pro cestujícího příznivější než podmínky stanovené v tomto nařízení.

Článek 8

Povinnost poskytovat informace o zrušení dopravních spojů

Železniční podniky nebo případně příslušné orgány odpovědné za smlouvu na veřejné služby v železniční dopravě zveřejní vhodnými prostředky, včetně formátů přístupných pro osoby se zdravotním postižením v souladu s požadavky na přístupnost stanovenými ve směrnici (EU) 2019/882⁸ a v nařízeních Komise č. 454/2011 a č. 1300/2014, o trvalém, či dočasném zrušení dopravních spojů ještě před tím, než toto zrušení provedou.

Článek 9

Cestovní informace⁹

1. Železniční podniky a prodejci přepravních dokladů nabízející přepravní smlouvy jménem jednoho nebo více železničních podniků poskytují cestujícím na požádání přinejmenším informace uvedené v části I přílohy II o cestách, k nimž je daným železničním podnikem nabízena přepravní smlouva. [...]
2. Železniční podniky [...] poskytují cestujícím během cesty [...] přinejmenším informace uvedené v části II přílohy II. **Pokud má tyto informace k dispozici provozovatel stanice na přestupní stanici, rovněž je cestujícím poskytné.**

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/882 ze dne 17. dubna 2019 o požadavcích na přístupnost u výrobků a služeb (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 70).

⁹ **Doplnit nový bod odůvodnění: Velikost prodejců přepravních dokladů se značně liší, sahá od mikropodniků po velké podniky a někteří z nich nabízejí své služby pouze off-line či on-line. Povinnost poskytovat cestujícím cestovní informace by proto měla být úměrná kapacitě daného prodejce přepravních dokladů.**

3. Informace uvedené v odstavcích 1 a 2 se poskytují v nejvhodnějším formátu, **pokud možno na základě cestovních informací v reálném čase**, a to i za využití [...] **vhodných** komunikačních technologií. Zvláštní pozornost je věnována tomu, aby se zajistilo, že uvedené informace budou přístupné osobám se zdravotním postižením v souladu s požadavky na přístupnost stanovenými ve směrnici (EU) 2019/882 a v nařízeních Komise č. 454/2011 a č. 1300/2014.
4. [...] **Provozovatelé infrastruktury nediskriminačním způsobem a bez zbytečného prodlení** [...] **distribuuji** údaje v reálném čase, které se týkají **příjezdu a odjezdu** vlaků [...], železničním podnikům a **provozovatelům stanic** [...] . **K uvedeným údajům v reálném čase mají na požádání přístup prodejci přepravních dokladů.**

Článek 10

Dostupnost přepravních dokladů [...] a rezervací

1. Železniční podniky a prodejci přepravních dokladů nabízejí přepravní doklady, a pokud jsou k dispozici, i přímé přepravní doklady **podle článku 10a** a rezervace. [...]
2. Aniž jsou dotčeny odstavce 3 a 4, [...] **prodávají** železniční podniky [...], **a to buď přímo, nebo prostřednictvím prodejců přepravních dokladů či poskytovatelů souhrnných služeb cestovního ruchu**, přepravní doklady cestujícím alespoň jednou z těchto forem prodeje:
 - a) ve výdejnách přepravních dokladů, v **jiných prodejních místech** nebo prostřednictvím prodejních automatů;
 - b) pomocí telefonu, internetu nebo jakékoli jiné široce dostupné informační technologie;
 - c) ve vlacích.

[...] **Příslušné orgány, jak jsou definovány v čl. 2 písm. b) nařízení (ES) č. 1370/2007,** mohou po železničních podnicích požadovat, aby v rámci smluv na veřejné služby poskytovaly přepravní doklady cestujícím více než jednou [...] **formou** prodeje.

3. [...]
4. Pokud na železniční stanici v místě odjezdu není výdejna přepravních dokladů nebo automat pro prodej přepravních dokladů, musí být cestující na železniční stanici informováni o:
 - a) možnosti zakoupení přepravních dokladů telefonicky, prostřednictvím internetu nebo ve vlaku a o postupech, jimiž se mají řídit;
 - b) nejbližší hlavní železniční stanici nebo místu, kde jsou k dispozici výdejny přepravních dokladů nebo automaty pro prodej přepravních dokladů.
5. Pokud v železniční stanici v místě odjezdu není k dispozici výdejna přepravních dokladů, [...] **žádné dostupné automaty pro prodej přepravních dokladů ani není žádný jiný dostupný způsob, jak si přepravní doklad zakoupit předem,** osobám se zdravotním postižením [...] musí být umožněno zakoupit přepravní doklady ve vlaku bez dodatečných nákladů, **pokud to není omezeno nebo zakázáno z důvodů týkajících se bezpečnosti nebo z důvodu povinné rezervace míst ve vlaku. Není-li ve vlaku k dispozici posádka, železniční podnik informuje osoby se zdravotním postižením o tom, zda je třeba zakoupit přepravní doklad a jakým způsobem. Členské státy mohou požadovat, aby osoby se zdravotním postižením byly uznány jako takové v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy a postupy.**

Členské státy mohou právo uvedené v prvním pododstavci rozšířit na všechny cestující. Pokud členské státy této možnosti využijí, informují o tom Komisi. Evropská agentura pro železnice uveřejní informace ohledně uplatňování nařízení Komise č. 454/2011 a č. 1300/2014 na svých internetových stránkách.

6. [...]

Článek 10a

Přímé přepravní doklady¹⁰

1. **Železniční podniky, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu** vynaloží veškeré **náležitě** [...] úsilí, aby nabízeli přímé přepravní doklady **na vnitrostátní a mezinárodní osobní železniční dopravní spoje, [...], a to zejména na dopravní spoje provozované jediným železničním podnikem. Železniční podniky vzájemně spolupracují s cílem nabízet přímé přepravní doklady v co největším rozsahu, a to jak na vnitrostátní, tak i mezinárodní osobní železniční dopravní spoje.**
2. **V případě cest zahrnujících jeden nebo více přípojí je cestující před zakoupením přepravního dokladu nebo dokladů informován o tom, zda uvedený přepravní doklad nebo doklady představují přímý přepravní doklad.**

¹⁰ ***Doplnit nový bod odůvodnění:*** Přímé přepravní doklady cestujícím umožňují plynulé cesty, a proto by mělo být vynaloženo přiměřené úsilí na to, aby byly tyto přepravní doklady nabízeny pro vnitrostátní, mezinárodní, městské, příměstské i regionální dopravní spoje, včetně železničních dopravních spojů vyjmutých z tohoto nařízení. Pro výpočet doby zpoždění za účelem odškodnění by u těchto železničních dopravních spojů mělo být možné vyloučit zpoždění, k nimž došlo během těch částí cesty, jež nespadají do oblasti působnosti tohoto nařízení.

3. **Přepravní doklad nebo doklady zakoupené u železničního podniku v rámci jediné obchodní transakce představují přímý přepravní doklad a daný železniční podnik je v souladu s články 16, 17 a 18 odpovědný, pokud cestující zmešká jeden nebo více spojů. To neplatí v případě, kdy je na daném přepravním dokladu nebo dokladech jasně uvedeno, že se jedná o samostatné přepravní smlouvy, a kdy byl cestující v souladu s odstavcem 2 o této skutečnosti informován před zakoupením daného přepravního dokladu nebo dokladů.**
4. **Pokud jsou přepravní doklad nebo doklady zakoupeny v rámci jediné obchodní transakce a prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu tyto přepravní doklady z vlastní iniciativy zkombinuje, odpovídá příslušný prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu v případě, že cestující zmešká jeden nebo více spojů, za náhradu jízdného a odškodnění ve výši 50 % částky, která byla v rámci uvedené transakce za přepravní doklad nebo doklady zaplacená. To neplatí v případě, kdy je na přepravních dokladech, na jiném dokladu nebo elektronicky uvedeno způsobem, který cestujícímu umožňuje informace reprodukovat pro budoucí potřebu, že se u předmětných přepravních dokladů jedná o samostatné přepravní smlouvy, a kdy byl cestující o této skutečnosti před zakoupením přepravního dokladu nebo dokladů informován.**

Za vyřizování žádostí a případných stížností cestujících podle tohoto odstavce nesou odpovědnost prodejci přepravních dokladů nebo poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu. Náhrady a odškodnění uvedené v prvním pododstavci se uhradí do 30 dnů od obdržení žádosti. Právem uvedeným v tomto odstavci nejsou dotčeny platné vnitrostátní právní předpisy, jež cestujícím přiznávají další odškodnění za škodu.

5. **Důkazní břemeno, že příslušné informace podle tohoto článku byly poskytnuty, nese železniční podnik, poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu či prodejce přepravních dokladů, který daný přepravní doklad či doklady prodal.**

Kapitola III

Odpovědnost železničních podniků vůči cestujícím a za jejich zavazadla

Článek 11

Odpovědnost vůči cestujícím a za zavazadla

S výhradou této kapitoly a aniž jsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy, které cestujícím přiznávají další náhradu škody, se odpovědnost železničních podniků vůči cestujícím a za jejich zavazadla řídí kapitolami I, III a IV oddílu IV a oddíly VI a VII přílohy I.

Článek 12

Pojištění a krytí odpovědnosti [...]

Železniční podnik musí být odpovídajícím způsobem pojištěn **nebo musí mít odpovídající záruky za tržních podmínek k pokrytí vlastní odpovědnosti** v souladu s článkem 22 směrnice 2012/34/EU [...].

Článek 13

Zálohy

1. Při usmrcení cestujícího nebo jeho zranění provede železniční podnik, jak je uvedeno v čl. 26 odst. 5 přílohy I, neprodleně a v každém případě do patnácti dnů po zjištění totožnosti fyzických osob, které mají nárok na odškodnění, zálohové platby ve výši potřebné k pokrytí okamžitých ekonomických potřeb a přiměřené utrpěné újme.
2. Aniž je dotčen odstavec 1, činí výše zálohové platby v případě usmrcení cestujícího nejméně 21 000 EUR.
3. Zálohová platba nepředstavuje uznání odpovědnosti a může být započtena oproti jakékoli další částce vyplacené na základě tohoto nařízení, avšak je nevratná, s výjimkou případů, ve kterých byla škoda způsobena nedbalostí nebo zaviněním cestujícího, nebo pokud osoba, která obdržela zálohovou platbu, nebyla osobou oprávněnou k obdržení odškodnění.

Článek 14

Popření odpovědnosti

I když železniční podnik popírá svou odpovědnost za tělesné zranění cestujícího, kterého přepravuje, vynaloží veškeré potřebné úsilí, aby cestujícímu pomohl domáhat se náhrady škody od třetích osob.

Kapitola IV

Zpoždění spoje, zmeškání přípoje a odřeknutí spoje

Článek 15

Odpovědnost za zpoždění spoje, zmeškání přípoje a odřeknutí spoje

S výhradou této kapitoly se odpovědnost železničních podniků za zpoždění spoje, zmeškání přípoje a odřeknutí spoje řídí kapitolou II oddílu IV přílohy I.

Článek 16

Náhrada jízdného a přesměrování

1. V případě, kdy je důvodné očekávat, že buď při odjezdu, nebo v případě zmeškání přípoje **nebo odřeknutí spoje** [...] při příjezdu do cílové stanice podle přepravní smlouvy bude zpoždění trvat [...] 60 minut **nebo déle**, **železniční podnik provozující zpožděný nebo odřeknutý spoj** [...] neprodleně **nabídne cestujícímu** [...] možnost výběru mezi těmito alternativami **a učiní nezbytná opatření**:
 - a) náhradou plné ceny přepravního dokladu za podmínek, za nichž byl zakoupen, za neuskutečněnou část nebo části své cesty a za část nebo části již uskutečněné cesty, nemá-li cesta již žádný význam vzhledem k původnímu cestovnímu plánu cestujícího, spolu s případnou zpáteční přepravou do první výchozí stanice při nejbližší příležitosti.
[...]
 - b) pokračováním nebo přesměrováním do cílové stanice při nejbližší příležitosti za srovnatelných podmínek přepravy;
 - c) pokračováním nebo přesměrováním do cílové stanice později podle přání cestujícího za srovnatelných podmínek přepravy.

2. [...] **Pokud** pro účely odst. 1 písm. b) a c) [...] provádí srovnatelné přesměrování **stejný železniční podnik nebo pokud tento železniční podnik pověří provedením přesměrování jiný železniční podnik**, nevzniknou tím cestujícímu **dodatečné náklady**. Tento požadavek platí i v případě, že přesměrování zahrnuje dopravu vyšší třídou a alternativními druhy dopravy. [...] Železniční podniky vynaloží potřebné úsilí, aby nebylo zapotřebí využít dodatečné přípoje a **aby bylo zpoždění v rámci celkového času přepravy co možná nejkratší**. [...] Cestující nesmí být přepravováni v dopravních zařízeních nižší třídy, ledaže jsou tato zařízení jediným dostupným prostředkem v rámci přesměrování.

Aniž je dotčen první pododstavec, železniční podnik může na žádost cestujícího vyjádřit souhlas s tím, aby cestující uzavřel přepravní smlouvy s jinými poskytovateli dopravních služeb, které cestujícímu umožní dosáhnout cílové stanice za srovnatelných podmínek, a nahradí mu vzniklé náklady.

3. Poskytovatelé dopravních služeb, kteří zajišťují přesměrování, musí věnovat zvláštní pozornost tomu, aby byla osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace poskytována srovnatelná úroveň přístupnosti alternativního spoje. **Poskytovatelé dopravních služeb, kteří zajišťují přesměrování, mohou osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace poskytnout alternativní služby, které odpovídají jejich potřebám a které se liší od služeb nabízených jiným cestujícím.**
4. **Náhrady uvedené v odst. 1 písm. a) a v odst. 2 druhém pododstavci se uhradí do 30 dnů od obdržení žádosti. Členské státy mohou od železničních podniků vyžadovat, aby takové žádosti přijímaly prostřednictvím určitých komunikačních prostředků, pokud příslušná žádost nemá diskriminační účinky.**

Odškodnění [...]

1. Aniž ztratí právo na přepravu, **má** [...] cestující **nárok** požadovat od železničního podniku odškodnění v případě, je-li postižen zpožděním mezi výchozí a **cílovou** stanicí uvedenými v [...] **přepravním dokladu nebo přímém přepravním dokladu**, za které nebyla poskytnuta náhrada [...] nákladů podle článku 16. **Cestující mají nárok na odškodnění rovněž v případě odřeknutí spoje nebo jeho zpoždění trvajících 60 minut nebo déle, pokud dojde k přesměrování podle čl. 16 odst. 1 písm. b). V takovém případě se zpoždění vypočítá na základě plánovaného času příjezdu do cílové stanice podle původního přepravního dokladu nebo přímého přepravního dokladu a skutečného času příjezdu do cílové stanice.** Minimální odškodnění v případě zpoždění činí:
 - a) 25 % ceny přepravního dokladu v případě zpoždění o 60 až 119 minut;
 - b) 50 % ceny přepravního dokladu v případě zpoždění o 120 a více minut.
2. Odstavec 1 se rovněž vztahuje na cestující, kteří jsou držiteli pasu nebo časové jízdenky. Pokud zažívají opakovaná zpoždění nebo odřeknutí spojů v průběhu platnosti tohoto pasu nebo této časové jízdenky, [...] **mají nárok na** přiměřené odškodnění v souladu s úpravou odškodnění platnou v železničním podniku. Tato úprava stanoví kritéria pro stanovení zpoždění a výpočet odškodnění. Dochází-li v průběhu platnosti cestovního pasu nebo časové jízdenky ke zpoždění kratšímu než 60 minut opakovaně, **mohou** [...] se daná zpoždění počítat kumulativně a cestující **mohou** [...] být odškodněni v souladu s úpravou odškodnění platnou v železničním podniku.

3. **Aniž je dotčen odstavec 2**, odškodnění za zpoždění spoje se vypočítá vzhledem k celkové ceně, kterou cestující skutečně zaplatil za zpožděnou službu. Pokud je přepravní smlouva na zpáteční cestu, vypočítá se odškodnění za zpoždění při cestě tam nebo cestě zpátky vzhledem **k ceně, která je pro daný úsek cesty uvedena na přepravním dokladu. Pokud cena jednotlivých úseků cesty uvedena není, odškodnění se vypočítá z poloviční ceny zaplacené za přepravní doklad.** Stejně tak se cena za zpožděný dopravní spoj podle jakékoli jiné formy přepravní smlouvy umožňující vícenásobné cesty po stejné trati vypočítá podle poměru k celkové ceně.
4. Výpočet doby zpoždění nebere v úvahu žádné zpoždění, u kterého železniční podnik může prokázat, že nastalo mimo území Unie.
- 4a. **Členské státy mohou od železničních podniků vyžadovat, aby žádosti o odškodnění přijímaly prostřednictvím určitých komunikačních prostředků, pokud příslušná žádost nemá diskriminační účinky.**
5. Odškodnění z ceny přepravního dokladu se vyplatí do jednoho měsíce od podání žádosti o odškodnění. Odškodnění lze uhradit prostřednictvím poukázek nebo jiných služeb, pokud jsou smluvní podmínky pružné (zejména ohledně období platnosti a cílové stanice). Na žádost cestujícího se odškodnění poskytne v penězích.
6. Odškodnění z ceny přepravního dokladu se nesnižuje o finanční náklady transakce, jako jsou poplatky, náklady na telefonní hovory a poštovné. Železniční podniky mohou zavést minimální výši částky, do níž nebude odškodnění vypláceno. Tato minimální částka nesmí být vyšší než 4 EUR na přepravní doklad.
7. Cestující nemá nárok na odškodnění, je-li o zpoždění informován dříve, než koupí přepravní doklad, nebo zůstane-li zpoždění vzhledem k pokračování jiným dopravním spojem nebo přesměrování menší než 60 minut.

8. Cestující nemá právo na odškodnění v případě zpoždění spojů, odřeknutí spojů a zmeškání přípojů, jež jsou přímo způsobena těmito faktory nebo s nimi úzce souvisejí:

- a) okolnostmi, které nemají původ v železničním provozu, jako jsou mimořádné povětrnostní podmínky nebo závažné přírodní katastrofy, jimž železniční podnik nemohl zabránit a nemohl odvrátit jejich následky přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci;
- b) zaviněním cestujícího; nebo
- c) chováním třetí osoby, kterému železniční podnik nemohl zabránit přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci, a jehož následky nemohl odvrátit, jako jsou sebevraždy, osoby na trati, krádež kabelů, mimořádné události ve vlaku, činnosti v oblasti vymáhání práva, sabotáže nebo terorismus;

na stávky zaměstnanců železničního podniku, jednání či opomenutí ze strany jiných železničních podniků využívajících tutéž železniční infrastrukturu a jednání nebo opomenutí ze strany provozovatelů infrastruktury a stanic se výjimka uvedená v prvním pododstavci nevztahuje.

[...]

Článek 18

Pomoc

1. V případě zpoždění při příjezdu či odjezdu **nebo v případě odřeknutí spoje** jsou cestující průběžně informováni železničním podnikem [...] nebo provozovatelem stanice o situaci a předpokládaném čase odjezdu a příjezdu **spoje nebo náhradního spoje**, jakmile je taková informace k dispozici. **Pokud takové informace mají k dispozici prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu, poskytnou je cestujícímu i oni.**
2. V případě zpoždění uvedeného v odstavci 1 trvajících [...] 60 minut **nebo déle nebo v případě odřeknutí spoje nabídne železniční podnik provozující zpožděný nebo odřeknutý spoj** [...] cestujícímu zdarma:
 - a) jídlo a občerstvení v množství odpovídajícím době čekání, pokud je ve vlaku nebo ve stanici k dispozici nebo může být za přiměřených okolností dodáno s přihlédnutím ke kritériím, jako je vzdálenost od dodavatele, čas potřebný pro dodání, jakož i náklady;
 - b) hotelové nebo jiné ubytování a přepravu mezi železniční stanicí a místem ubytování v případě, že je nutný pobyt na jednu noc nebo na více nocí, nebo v případě nutnosti dalšího pobytu, pokud je to uskutečnitelné;
 - c) přepravu z vlaku do železniční stanice v případě, že vlak uvízl na trati, do náhradní výchozí stanice nebo do cílové stanice dopravního spoje, pokud je to uskutečnitelné.
3. Pokud **je** cesta železničním spojem **přerušena a** není možné v ní dále **nebo s přiměřeným zpožděním** pokračovat, [...] **nabídnou** železniční podniky pro cestující co nejdříve náhradní dopravní spoje **a učiní nezbytná opatření.**
4. Na požádání cestujícího železniční podniky potvrdí [...], že došlo ke zpoždění železničního dopravního spoje, které vedlo ke zmeškání přípoje, nebo [...] že došlo k odřeknutí železničního dopravního spoje.

5. Při uplatňování odstavců 1, 2, 3 a 4 věnuje železniční podnik zvláštní pozornost potřebám osob se zdravotním postižením, osob s omezenou schopností pohybu a orientace a osob, které je doprovázejí.
6. [...] **Pokud jsou vypracovány pohotovostní plány podle čl. 13a odst. 3 směrnice 2012/34/EU, železniční podniky koordinují svou činnost s provozovatelem stanice a provozovatelem infrastruktury, aby byli připraveni na možnost vážného narušení dopravy a dlouhých zpoždění, kvůli kterým by ve stanici uvízl značný počet cestujících.**

Článek 19

[...]

[...]

Kapitola V

Osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace

Článek 20

Právo na dopravu

1. Železniční podniky a provozovatelé stanic zavedou nebo uplatňují, s aktivním zapojením [...] zástupců osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace, nediskriminační pravidla pro přístup platná pro přepravu osob se zdravotním postižením, **včetně jejich osobních asistentů, kteří byli v souladu s vnitrostátními postupy jako takoví uznáni**, a osob s omezenou schopností pohybu a orientace [...]. [...] **Provozovatel stanice a železniční podnik v těchto pravidlech stanoví, který subjekt je odpovědný za poskytování pomoci osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, jak je uvedeno v nařízení Komise (EU) č. 1300/2014.**
2. Rezervace a přepravní doklady se poskytují osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace bez jakýchkoli dodatečných nákladů. Železniční podnik, prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu nesmí odmítnout přijmout rezervaci osoby se zdravotním postižením nebo osoby s omezenou schopností pohybu a orientace nebo jí vystavit přepravní doklad nebo požadovat, aby byla doprovázena jinou osobou, pouze tehdy, je-li to bezpodmínečně nutné z důvodu dodržení pravidel pro přístup uvedených v odstavci 1.

Informace pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace

1. Provozovatel stanice, železniční podnik, prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu poskytují osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace v souladu s pravidly pro přístup uvedenými v čl. 20 odst. 1 na požádání informace o přístupu do stanice a přidružených zařízení, železničních dopravních spojích a o přístupnosti drážních vozidel, a to i v přístupných formátech v souladu s požadavky na přístupnost stanovenými v nařízeních **Komise (EU) č. 454/2011 a č. 1300/2014** a ve směrnici **(EU) 2019/882**, a informují osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace o vybavení ve vlaku.
2. Pokud železniční podnik, prodejce přepravních dokladů nebo poskytovatel souborných služeb cestovního ruchu uplatňuje odchylku stanovenou v čl. 20 odst. 2, vyrozumí na požádání písemně dotyčnou osobu se zdravotním postižením nebo osobu s omezenou schopností pohybu a orientace o svých důvodech pro toto jednání do pěti pracovních dnů od odmítnutí rezervace nebo odmítnutí vydání přepravního dokladu nebo stanovení podmínky doprovodu. Železniční podnik, prodejce přepravních dokladů nebo provozovatel souborných služeb cestovního ruchu vynaloží potřebné úsilí, aby pro dotyčnou osobu navrhl alternativní variantu přepravy, jež by zohledňovala její potřeby, pokud jde o přístupnost.
3. **Železniční podniky a provozovatelé stanic zajistí, aby v neobsazených stanicích byly v souladu s pravidly pro přístup uvedenými v čl. 20 odst. 1 uvedeny jednoduše dostupné informace o nejbližších obsazených stanicích a přímo dostupné pomoci pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, a to i v přístupných formátech v souladu s požadavky na přístupnost stanovenými v nařízeních Komise (EU) č. 454/2011 a č. 1300/2014 a ve směrnici (EU) 2019/882.**

Pomoc v železničních stanicích a ve vlaku

1. **Osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace je poskytována pomoc takto:**

- a) **Osobní asistent, který byl v souladu s vnitrostátními postupy jako takový uznán, může cestovat se zvláštním tarifem a případně bezplatně, a je-li to možné, sedět vedle osoby se zdravotním postižením.**

Pokud železniční podnik vyžaduje, aby osoba se zdravotním postižením byla v souladu s čl. 20 odst. 2 ve vlaku doprovázena, je doprovázející osoba oprávněna cestovat bezplatně, a je-li to možné, sedět vedle osoby se zdravotním postižením.

Je jim umožněn doprovod asistenčního psa v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy;

- [...]b)při odjezdu z obsazené železniční stanice, při průjezdu touto stanicí nebo po příjezdu do ní [...] **je poskytována bezplatná pomoc [...]** takovým způsobem, aby daná osoba byla schopna nastoupit do **vlaku, přestoupit na železniční přípoj, na který má přepravní doklad, nebo z vlaku vystoupit [...]** . **Tato pomoc musí být k dispozici po celou dobu, kdy jsou ve stanici ve službě vyškolení zaměstnanci;**

- c) **v neobsazených stanicích poskytují železniční podniky bezplatnou pomoc ve vlaku a při nastupování do vlaku a vystupování z něj, jestliže je vlak doprovázen vyškolenou posádkou;**

[...]d) **není-li ve vlaku a ve stanici vyškolená doprovodná posádka vynaloží železniční podniky [...] veškeré potřebné úsilí, aby osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace měly přístup k cestování vlakem.**

3. [...]

4. [...]

- e) **železniční podnik vynaloží veškeré potřebné úsilí, aby zajistil přístup ke stejným službám ve vlaku, jako mají jiní cestující, pokud tyto osoby nemohou mít k uvedeným službám přístup nezávisle a bezpečně.**

5. **Pravidla uvedená v čl. 20 odst. 1 stanoví postupy pro uplatňování práv uvedených v odstavci 1.**

Článek 23

[...]

[...]

Podmínky poskytování pomoci

Železniční podniky, provozovatelé stanic, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu navzájem spolupracují, aby poskytli pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace [...], **jak je uvedeno v člancích 20 a 22**, v souladu s těmito pravidly:

- a) pomoc se poskytuje za podmínky, že je železničnímu podniku, provozovateli stanice, prodejci přepravních dokladů nebo poskytovateli souborných služeb cestovního ruchu, u kterého byl zakoupen přepravní doklad, **nebo případně jednotnému kontaktnímu místu podle písmene f) cestujícím nebo jeho zástupcem oznámeno** alespoň 48 hodin předem, že uvedený [...] **cestující** bude tuto pomoc potřebovat. **Tato oznámení musí být předána všem železničním podnikům a provozovatelům stanic podílejícím se na dané cestě.** Pokud přepravní doklad nebo časová jízdenka umožňuje vykonat vícenásobné cesty, je tato podmínka splněna jediným oznámením, v němž se uvedou patřičné informace o časech následujících cest, **učiněným v každém případě alespoň 48 hodin před tím, než je tato pomoc zapotřebí. Cestující nebo jeho zástupce vynaloží veškeré potřebné úsilí, aby alespoň 12 hodin předem informoval o případném zrušení těchto následných cest.** [...]
- b) železniční podniky, provozovatelé stanic, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu přijmou všechna nezbytná opatření pro příjem oznámení. **Pokud nemohou prodejci přepravních dokladů tato oznámení zpracovat, uvedou alternativní místa prodeje nebo alternativní prostředky, jak oznámení učinit;**
- c) není-li učiněno žádné oznámení podle písmene a), vynaloží železniční podnik a provozovatel stanice veškeré potřebné úsilí, aby poskytli pomoc takovým způsobem, aby osoba se zdravotním postižením nebo osoba s omezenou schopností pohybu a orientace mohla cestovat;

- d) [...] provozovatel stanice nebo jiná oprávněná osoba určí místa [...], na nichž mohou osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace ohlásit svůj příjezd do železniční stanice a [...] požadovat pomoc;
- e) pomoc se poskytuje za podmínky, že se osoba se zdravotním postižením nebo osoba s omezenou schopností pohybu a orientace dostaví na určené místo v čase stanoveném železničním podnikem nebo provozovatelem stanice poskytujícím pomoc. Stanovený čas nesmí činit více než 60 minut před časem odjezdu podle jízdního řádu nebo před časem, kdy se mají všichni cestující dostavit k odbavení. Pokud není stanoven čas, do kterého se má osoba se zdravotním postižením nebo osoba s omezenou schopností pohybu a orientace dostavit na určené místo, dostaví se na určené místo nejpozději 30 minut před časem odjezdu podle jízdního řádu nebo před časem, kdy se mají všichni cestující dostavit k odbavení;
- f) **členské státy mohou vyžadovat, aby provozovatelé stanic a železniční podniky na jejich území spolupracovali s cílem zřídit a provozovat jednotná kontaktní místa pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Podmínky fungování jednotných kontaktních míst se stanoví v pravidlech týkajících se přístupnosti podle čl. 20 odst. 1. Uvedená jednotná kontaktní místa mají povinnost:**
 - i) **přijímat žádosti o pomoc ve stanicích;**
 - ii) **předávat individuální žádosti o pomoc provozovatelům stanic a železničním podnikům; a**
 - iii) **poskytovat informace o přístupnosti.**

**Odškodnění ohledně vybavení pro mobilitu,
[...] pomocných zařízení a asistenčních psů**

1. Pokud železniční podniky a provozovatelé stanic způsobí ztrátu nebo poškození **vybavení pro mobilitu, jako jsou** invalidní vozíky, [...] pomocných zařízení [...] **nebo ztrátu či zranění certifikovaných** asistenčních psů využívaných osobami se zdravotním postižením a osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, odpovídají tyto podniky a provozovatelé stanic za uvedenou ztrátu, poškození nebo újmu a poskytnou v této souvislosti odškodnění.
2. Odškodnění podle odstavce 1 odpovídá nákladům na nahrazení nebo opravu ztraceného nebo poškozeného vybavení **pro mobilitu** nebo **pomocných** zařízení. **V případě asistenčních psů odpovídá odškodnění uvedené v odstavci 1 nákladům na nahrazení daného asistenčního psa nebo na ošetření jeho zranění.**
3. [...] **Pokud se použije odstavec 1**, vynaloží železniční podniky a provozovatelé stanic **veškeré** [...] potřebné úsilí, aby **okamžitě** poskytl **potřebnou** dočasnou náhradu vybavení [...] **pro mobilitu** nebo pomocných zařízení [...]. Osobám se zdravotním postižením nebo osobám s omezenou schopností pohybu a orientace je dovoleno ponechat si [...] **uvedené** dočasné náhradní vybavení či zařízení do doby, než jim je vyplaceno odškodnění podle odstavců 1 a 2.

Článek 26

Školení zaměstnanců

Železniční podniky a provozovatelé stanic:

- a) zajistí, aby všichni zaměstnanci, [...] kteří **v rámci svých pravidelných povinností** poskytují přímou pomoc osobám se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, dokázali vyhovět potřebám osob se zdravotním postižením a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, a to i osobám s mentální a intelektovou poruchou;
- b) poskytují školení **a pravidelné opakovací školicí kurzy** s cílem zvýšit povědomí o potřebách osob se zdravotním postižením **a osob s omezenou schopností pohybu a orientace** mezi všemi zaměstnanci ve stanicích **a posádkami ve vlacích**, kteří přicházejí do přímého styku s cestující veřejností.

[...]

[...]

Kapitola VI

Bezpečnost, stížnosti a kvalita dopravních služeb

Článek 27

Osobní bezpečnost cestujících

Po dohodě s orgány veřejné správy přijmou železniční podniky, provozovatelé infrastruktury a železničních stanic patřičná opatření v oblasti své odpovědnosti a přizpůsobí je úrovni bezpečnosti stanovené orgány veřejné správy, aby zajistili osobní bezpečnost cestujících v železničních stanicích a ve vlacích a aby řídili rizika. Uvedené subjekty navzájem spolupracují a vyměňují si informace o osvědčených postupech ohledně předcházení událostem, které mohou přispět ke snížení úrovně bezpečnosti.

Článek 28

Stížnosti

1. Všechny železniční podniky [...] a provozovatelé stanic [...] u stanic, které průměrně v průběhu jednoho roku odbaví více než 10 000 cestujících denně, zavedou jednotlivě pro svou příslušnou oblast odpovědnosti mechanismus pro vyřizování stížností, které se týkají práv a povinností podle tohoto nařízení¹¹. Obeznamí cestující se svými kontaktními údaji a pracovním jazykem nebo jazyky. **Tento mechanismus se nevztahuje na kapitulu III¹².**

¹¹ **Doplnit nový bod odůvodnění:** V zájmu efektivního vyřizování stížností by železniční podniky a provozovatelé stanic měli mít právo zřídit společné služby pro zákazníky a mechanismy pro vyřizování stížností.

¹² **Doplnit nový bod odůvodnění:** Ustanoveními tohoto nařízení nejsou dotčena práva cestujících na to, aby podali stížnost vnitrostátnímu subjektu nebo se v souladu s vnitrostátními postupy domáhali nápravy právní cestou.

2. **V rámci mechanismů uvedených v odstavci 1** mohou cestující podat kterémukoli ze železničních podniků [...] **nebo** provozovateli [...] stanice stížnost **týkající se jejich příslušné oblasti odpovědnosti**. Stížnosti musí být podány do [...] **tří** měsíců od události, která je předmětem stížnosti. Adresát stížnosti do jednoho měsíce od jejího obdržení buď odpoví s vysvětlením, nebo v odůvodněných případech uvědomí cestujícího o tom, **že odpověď obdrží** [...] ve lhůtě kratší než tři měsíce ode dne přijetí stížnosti [...]. Železniční podniky [...] a provozovatelé stanic [...] uchovávají po dobu [...] **trvání celého postupu pro vyřizování stížností, včetně postupů pro vyřizování stížností uvedených v člancích 33 a 34,** [...] údaje nezbytné pro posouzení stížnosti a **tyto údaje** zpřístupňují na požádání vnitrostátním subjektům příslušným pro prosazování.
3. Podrobné informace o postupu vyřizování stížností musí být **veřejně** přístupné, **a to i** osobám se zdravotním postižením a s omezenou schopností pohybu a orientace.
4. Železniční podnik zveřejňuje ve [...] zprávě uvedené v článku 29 počet a kategorie obdržených stížností, vyřízených stížností, délku vyřizování a případná přijatá opatření k nápravě.

Normy kvality služeb

1. Železniční podniky [...] stanoví normy kvality služeb a zavedou systém řízení jakosti, aby kvalitu služeb udržely. Normy kvality služeb se vztahují alespoň na položky uvedené v příloze III.
2. Železniční podniky [...] sledují svůj výkon v porovnání s příslušnými normami kvality služeb. Železniční podniky [...] zveřejňují **na svých internetových stránkách nejpozději do 30. června [Úř. věst.: doplnit rok vstupu v platnost + 2 roky] a poté každé dva roky** zprávu o kvalitě poskytovaných služeb [...]. [...] Kromě toho se uvedené zprávy zpřístupní na internetových stránkách Agentury Evropské unie pro železnice.
3. **Provozovatelé stanic stanoví normy kvality služeb na základě příslušných položek uvedených v příloze III. Sledují svůj výkon podle těchto norem a na požádání poskytují přístup k informacím o svém výkonu vnitrostátním orgánům veřejné správy.**

Kapitola VII

Informace a prosazování

Článek 30

Informace o právech cestujících

1. Železniční podniky, provozovatelé stanic, prodejci přepravních dokladů a poskytovatelé souborných služeb cestovního ruchu při prodeji přepravních dokladů na jízdy vlakem informují cestující o jejich právech a povinnostech podle tohoto nařízení. Ke splnění této informační povinnosti mohou používat shrnutí ustanovení tohoto nařízení připravené Komisí v úředních jazycích Unie, které jim bude k dispozici. Navíc uvedou příslušné oznámení na přepravním dokladu, v papírové či elektronické podobě nebo jakýmkoli jinými prostředky, včetně formátů přístupných pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace v souladu s požadavky na přístupnost stanovenými ve směrnici **(EU) 2019/882 a v nařízeních Komise (EU) č. 1300/2014**. V uvedeném oznámení je upřesněno, kde lze tyto informace získat v případě odřeknutí spoje, zmeškání přípoje nebo velkého zpoždění. **Pokud není proveditelné uvést oznámení na přepravním dokladu, informují cestujícího jinými prostředky.**
2. Železniční podniky a provozovatelé stanic vhodným způsobem, a to i v přístupných formátech v souladu s požadavky na přístupnost stanovenými ve směrnici **(EU) 2019/882 a v nařízení Komise (EU) č. 1300/2014**, informují cestující na stanici a ve vlaku o jejich právech a povinnostech podle tohoto nařízení a o kontaktních údajích subjektu nebo subjektů určených členskými státy podle článku 31.

Článek 31

Určení vnitrostátních subjektů příslušných pro prosazování

Každý členský stát určí subjekt či subjekty odpovědné za prosazování tohoto nařízení. Každý subjekt přijme opatření nezbytná k tomu, aby se zajistilo dodržování práv cestujících.

Všechny subjekty jsou nezávislé z hlediska své organizace, financování, právní struktury a procesu rozhodování na jakémkoli provozovateli infrastruktury, správci poplatků, přidělujícím subjektu nebo železničním podniku.

Členské státy informují Komisi o subjektu nebo subjektech, které byly určeny podle tohoto článku, a o jejich příslušných pravomocích. Povinnosti ohledně prosazování podle této kapitoly, pokud jde o železniční podniky, provozovatele stanic a provozovatele infrastruktury, se nevztahují na Kypr a Maltu po dobu, po kterou na jejich území neexistuje žádný železniční systém.

Článek 32

Úkoly v oblasti prosazování

1. Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování důkladně sledují soulad s tímto nařízením, **a rovněž s nařízeními Komise č. 454/2011 a č. 1300/2014 v rozsahu, v němž se na uvedená nařízení v tomto nařízení odkazuje**, a přijímají nezbytná opatření, aby zaručily, že jsou práva cestujících dodržována. Za tímto účelem poskytují železniční podniky, provozovatelé stanic a provozovatelé infrastruktury daným subjektům na požádání příslušné dokumenty a informace. Při výkonu svých funkcí musí tyto subjekty zohlednit informace, které jim předloží subjekt určený podle článku 33 k vyřizování stížností, jedná-li se o jiný subjekt. Na základě jednotlivých stížností předaných tímto subjektem mohou též rozhodnout o opatřeních v oblasti prosazování.
2. Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování zveřejňují **každé dva roky** statistické údaje o své činnosti, včetně uplatněných sankcí, a to nejpozději na konci [...] **června** následujícího kalendářního roku.
3. Železniční podniky předají své kontaktní údaje vnitrostátním subjektům příslušným pro prosazování nebo subjektům členských států, v nichž působí.

Vyřizování stížností vnitrostátními subjekty příslušnými pro prosazování nebo jinými určenými subjekty

1. Aniž jsou dotčena práva spotřebitelů domáhat se nápravy alternativními prostředky podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU¹³, cestující může poté, co bez úspěchu stížnost podal u železničního podniku [...] **nebo** provozovatele [...] stanice v souladu s článkem 28, podat **do tří měsíců od obdržení informace o zamítnutí původní stížnosti** stížnost k [...] subjektu **uvedenému v odstavci 2. Pokud není do tří měsíců od podání původní stížnosti obdržena žádná odpověď, má cestující právo podat stížnost subjektu uvedenému v odstavci 2. [...] V případě potřeby uvedený subjekt informuje stěžovatele o [...] jeho právu podávat stížnosti k subjektům pro alternativní řešení sporů za účelem domáhání se individuální nápravy.**
2. Jakýkoli cestující může podávat stížnosti týkající se údajného porušení tohoto nařízení **bud'** k vnitrostátnímu subjektu příslušnému pro prosazování, nebo k jakémukoli jinému subjektu určenému k uvedenému účelu některým členským státem.
3. Daný subjekt potvrdí stěžovateli obdržení stížnosti do dvou týdnů od jejího přijetí. Postup vyřizování stížností trvá nejvýše tři měsíce **od data vytvoření spisu týkajícího se stížnosti.** U složitých případů může subjekt [...] prodloužit tuto dobu na šest měsíců. V takovémto případě informuje cestujícího o tom, z jakého důvodu je lhůta prodloužena a kdy se očekává ukončení daného postupu. Více než šest měsíců mohou trvat pouze případy, které zahrnují soudní řízení. Je-li daný subjekt též subjektem pro alternativní řešení sporů ve smyslu směrnice 2013/11/EU, upřednostní se lhůty stanovené v uvedené směrnici.

K postupu vyřizování stížností musí mít přístup osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (Úř. věst. L 165, 18.6.2013, s. 14).

4. Stížnosti cestujících ohledně události týkající se železničního podniku jsou vyřizovány [...] subjektem **podle odstavce 2** v členském státě, který tomuto podniku udělil licenci.
5. Týká-li se stížnost údajného porušování nařízení provozovateli stanice či provozovateli infrastruktury, [...] **stížnost je vyřizována subjektem podle odstavce 2** v členském státě, na jehož území k předmětné události došlo.
6. V rámci spolupráce podle článku 34 [...] se mohou subjekty od odstavců 4 a 5 odchýlit, je-li to v zájmu cestujícího z opodstatněných důvodů, zejména kvůli jazyku či místu pobytu.

Článek 34

Výměna informací a přeshraniční spolupráce mezi vnitrostátními subjekty příslušnými pro prosazování

1. Jsou-li podle článků 31 a 33 určeny různé subjekty, musí být za účelem výměny informací mezi uvedenými subjekty v souladu s nařízením (EU) 2016/679 zřízeny mechanismy pro podávání zpráv s cílem pomoci vnitrostátnímu subjektu příslušnému pro prosazování s plněním úkolů v oblasti dohledu a prosazování a umožnit subjektu určenému podle článku 33 k vyřizování stížností shromažďovat informace nezbytné k prověřování jednotlivých stížností.
2. Vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování si vyměňují informace o své práci, zásadách pro rozhodování a praxi za účelem koordinace. Komise je při plnění tohoto úkolu podporuje.

3. [...] Ve složitých případech, jako jsou případy zahrnující vícenásobné stížnosti nebo zapojení několika dopravců, přeshraniční cestování nebo nehody, k nimž došlo na území jiného členského státu, než je stát, který udělil podniku licenci, zejména tehdy, pokud není jasné, který vnitrostátní subjekt je v dané souvislosti příslušný, nebo pokud by to usnadnilo nebo urychlilo řešení stížnosti, musí vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování spolupracovat s cílem identifikovat „hlavní“ subjekt, který bude sloužit jako jednotné kontaktní místo pro cestující. Všechny zúčastněné vnitrostátní subjekty příslušné pro prosazování spolupracují, aby usnadnily řešení stížností (mj. sdílením informací, pomocí s překladem dokumentů a poskytováním informací o okolnostech událostí). Cestující jsou informováni o tom, který orgán jedná jako „hlavní“ subjekt.

Kapitola VIII

Závěrečná ustanovení

Článek 35

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce za porušení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí Komisi tato pravidla a opatření a oznámí jí bezodkladně veškeré změny, které uvedená pravidla a opatření ovlivňují.
2. V rámci spolupráce podle článku 34 a na žádost vnitrostátního subjektu příslušného pro prosazování vyřizujícího stížnost vyšetří subjekt příslušný pro prosazování, který je příslušný pro účely čl. 33 odst. 4 nebo 5, porušení tohoto nařízení, které daný subjekt zjistil, a je-li to nezbytné, uloží sankce.

Článek 36

Přenesení pravomoci

Komise má pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 37 za účelem:

- i) úpravy finanční částky uvedené v čl. 13 odst. 2 [...] **s ohledem na změny v celunijním harmonizovaném indexu spotřebitelských cen s výjimkou energie a nezpracovaných potravin, jak jej zveřejňuje Komise (Eurostat);**
- ii) změny přílohy I [...] s ohledem na změny **Jednotných právních předpisů pro smlouvu o mezinárodní přepravě osob a zavazadel (CIV), jak jsou uvedeny v příloze A Úmluvy o mezinárodní železniční přepravě (COTIF) [...].**

Článek 37

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 36 je svěřena Komisi na dobu pěti let ode dne [*datum vstupu tohoto nařízení v platnost*]. Komise vyhotoví zprávu o výkonu přenesené pravomoci nejpozději devět měsíců před koncem tohoto pětiletého období. Přenesení pravomoci se automaticky prodlužuje o stejně dlouhá období, pokud Evropský parlament nebo Rada nevysloví proti tomuto prodloužení námitku nejpozději tři měsíce před koncem každého z těchto období.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016¹⁴.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

¹⁴ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle tohoto nařízení vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 38

Zpráva

Pět let po přijetí tohoto nařízení předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provádění a o výsledcích tohoto nařízení.

Zpráva je založena na informacích, které mají být poskytovány podle tohoto nařízení. V případě potřeby se zpráva doplní o vhodné návrhy.

Článek 39

Zrušení

Nařízení (ES) č. 1371/2007 se zrušuje **s účinkem ke dni [Úř. věst.: doplnit datum vstupu v platnost + 24 měsíců]**.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze V.

Článek 40

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne [Úř. věst.: doplnit datum vstupu v platnost + 24 měsíců].

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

PŘÍLOHA I

**Výňatek z Jednotných právních předpisů pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě
osob (CIV)**

Dodatek A

**k úmluvě o mezinárodní železniční přepravě (COTIF) ze dne 9. května 1980, ve znění
pozměňovacího protokolu k Úmluvě o mezinárodní železniční přepravě ze dne 3. června 1999**

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Článek 3

Definice

Pro účely těchto Jednotných právních předpisů se pojmem

- a) „dopravce“ rozumí smluvní dopravce, s nímž cestující uzavřel přepravní smlouvu podle těchto jednotných právních předpisů, nebo následný dopravce, který je odpovědný na základě této smlouvy,
- b) „výkonným dopravcem“ dopravce, který s cestujícím neuzavřel přepravní smlouvu, ale na něhož dopravce uvedený v písmeni a) zcela nebo zčásti přenesl provádění přepravy po železničních tratích,
- c) „všeobecnými přepravními podmínkami“ podmínky dopravce ve formě všeobecných obchodních podmínek nebo tarifů, které podle práva existují v každém členském státě a které se uzavřením přepravní smlouvy stávají její nedílnou součástí,
- d) „vozidlem“ motorové vozidlo nebo přívěs, který se přepravuje v souvislosti s přepravou osob.

HLAVA II

UZAVŘENÍ A PROVÁDĚNÍ PŘEPRAVNÍ SMLOUVY

Článek 6

Přepravní smlouva

1. Přepravní smlouva zavazuje dopravce k přepravě cestujícího a případně zavazadel a vozidel na místo určení a k vydání zavazadel a vozidel v místě určení.
2. Přepravní smlouva se zaznamenává v jednom nebo ve více přepravních dokladech, které se vydají cestujícímu. Chybí-li přepravní doklad, má-li nedostatky nebo byl-li ztracen, není tím dotčena existence a platnost přepravní smlouvy, která bez újmy ustanovení článku 9 podléhá těmto Jednotným právním předpisům.
3. Přepravní doklad slouží až do prokázání opaku jako doklad o uzavření a obsahu přepravní smlouvy.

Článek 7

Přepravní doklad

1. Všeobecné přepravní podmínky stanoví formu a obsah přepravních dokladů, jakož i jazyk a znaky písma, které se užívají v tisku a při vyplňování.
2. Do přepravního dokladu se zapíše nejméně:
 - a) dopravce nebo dopravci;
 - b) údaj, že přeprava podléhá i při opačném ujednání těmto Jednotným právním předpisům; uvedené lze vyznačit pomocí zkratky CIV;
 - c) každý další údaj, jímž lze prokázat uzavření a obsah přepravní smlouvy, a který cestujícímu umožňuje uplatnit svá práva vyplývající z této smlouvy.
3. Cestující je povinen se při převzetí přepravního dokladu přesvědčit, zda je vystaven podle jeho údajů.
4. Přepravní doklad je přenosný, nezní-li na jméno a nebyla-li cesta ještě nastoupena.
5. Přepravní doklad může mít také podobu elektronických záznamů dat převoditelných na čitelné znaky písma. Postupy užité k záznamu a zpracování dat musejí být funkčně rovnocenné, zejména pokud jde o důkazní sílu takto zhotoveného přepravního dokladu.

Článek 8

Placení a vracení přepravného

1. Nestanoví-li dohoda mezi cestujícím a dopravcem jinak, platí se přepravné předem.
2. Všeobecné přepravní podmínky stanoví podmínky, za nichž se přepravné vrací.

Článek 9

Oprávnění k jízdě. Vyloučení z přepravy

1. Cestující je povinen mít od počátku cesty platný přepravní doklad a předložit jej při kontrole přepravních dokladů. Všeobecné přepravní podmínky mohou stanovit, že:
 - a) cestující, který se neprokáže platným přepravním dokladem, je povinen uhradit kromě jízdného přírážku;
 - b) cestující, který odmítne ihned uhradit jízdné nebo přírážku, může být vyloučen z přepravy;
 - c) zda a za jakých podmínek se přírážka vrací.
2. Všeobecné přepravní podmínky mohou stanovit, že cestující, kteří
 - a) představují nebezpečí pro bezpečnost a pořádek provozu nebo pro bezpečnost spolucestujících;
 - b) jsou spolucestujícím neúnosným způsobem na obtíž,jsou vyloučeni z přepravy nebo z ní mohou být vyloučeni cestou a že tyto osoby nemají nárok na vrácení jízdného a dovozného za cestovní zavazadla.

Článek 10

Dodržování předpisů orgánů státní správy

Cestující povinen dodržovat celní a ostatní předpisy orgánů státní správy.

Článek 11

Odřeknutí a zpoždění vlaku. Zmeškání přípoje

Dopravce je povinen potvrdit případné odřeknutí vlaku nebo zmeškání přípoje v přepravním dokladu.

HLAVA III

PŘEPRAVA PŘÍRUČNÍCH ZAVAZADEL, ZVÍŘAT, CESTOVNÍCH ZAVAZADEL A VOZIDEL

Kapitola I Společná ustanovení

Článek 12

Předměty a zvířata připuštěné k přepravě

1. Cestující smí vzít do vozu snadno přenosné předměty (příruční zavazadla) a živá zvířata podle všeobecných přepravních podmínek. Cestující smí dále vzít do vozu neskladné předměty podle zvláštních ustanovení všeobecných přepravních podmínek. Předměty a zvířata, jež ostatní cestující omezují nebo obtěžují nebo mohou způsobit škodu, nelze vzít do vozu.
2. Cestující může podávat předměty a zvířata jako cestovní zavazadla podle všeobecných přepravních podmínek.
3. Dopravce může v souvislosti s přepravou osob připustit k přepravě vozidla podle zvláštních ustanovení všeobecných přepravních podmínek.
4. Přeprava nebezpečného zboží jako příručních zavazadel, cestovních zavazadel, jakož i ve vozidlech nebo na vozidlech přepravovaných po železničních tratích podle tohoto oddílu, je připuštěna pouze podle Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID).

Článek 13

Přezkoumání

1. Domnívá-li se dopravce odůvodněně, že přepravní podmínky nebyly dodrženy, je oprávněn přezkoumat, nezakazují-li to zákony a předpisy státu, v němž má k přezkoumání dojít, zda přepravované předměty (příruční zavazadla, cestovní zavazadla, vozidla včetně nákladu) a zvířata odpovídají přepravním podmínkám. Cestující musí být vyzván, aby se přezkoumání zúčastnil. Nedostaví-li se nebo nelze-li ho zastihnout, je dopravce povinen přizvat k přezkoumání dva nezávislé svědky.
2. Zjistí-li se, že přepravní podmínky nebyly dodrženy, může dopravce vyžadovat od cestujícího uhrazení nákladů na přezkoumání.

Článek 14

Dodržování předpisů orgánů státní správy

Při přepravě předmětů (příručních zavazadel, cestovních zavazadel, vozidel včetně nákladu) a zvířat v souvislosti s přepravou své osoby je cestující povinen dodržovat celní a jiné předpisy orgánů státní správy. Cestující je povinen být přítomen prohlídce těchto předmětů, nepředvídají-li zákony a předpisy příslušného státu výjimku.

Kapitola II

Příruční zavazadla a zvířata

Článek 15

Dohled

Cestující dohlíží na příruční zavazadla a na zvířata, která si bere do vozu.

Kapitola III

Cestovní zavazadla

Článek 16

Podávání cestovních zavazadel

1. Smluvní závazkové vztahy při přepravě cestovních zavazadel se zaznamenávají v zavazadlovém lístku, který se vydá cestujícímu.
2. Chybí-li zavazadlový lístek, má-li nedostatky nebo byl-li ztracen, není tím dotčena existence a platnost ujednání o přepravě cestovních zavazadel, která bez újmy ustanovení článku 22 nadále podléhají těmto Jednotným právním předpisům.
3. Zavazadlový lístek slouží až do prokázání opaku jako doklad o podání cestovního zavazadla a o podmínkách jeho přepravy.
4. Do prokázání opaku se má za to, že cestovní zavazadlo bylo při převzetí dopravcem v bezvadném stavu a že počet kusů a hmotnost zavazadla souhlasily s údaji v zavazadlovém lístku.

Článek 17
Zavazadlový lístek

1. Všeobecné přepravní podmínky stanoví formu a obsah zavazadlového lístku, jakož i jazyk a znaky písma, které se užívají v tisku a při vyplňování. Čl. 7 odst. 5 se použije obdobně.
2. Do zavazadlového lístku je nutno zapsat nejméně:
 - a) dopravce nebo dopravci;
 - b) údaj, že přeprava podléhá i při opačném ujednání těmto Jednotným právním předpisům; uvedené lze vyznačit pomocí zkratky CIV;
 - c) každý další údaj, který je nutný k prokázání smluvních závazkových vztahů při přepravě cestovního zavazadla a který umožňuje cestujícímu uplatnit svá práva vyplývající z přepravní smlouvy.
3. Cestující je povinen se při převzetí zavazadlového lístku přesvědčit, zda je vystaven podle jeho údajů.

Článek 18
Odbavení a přeprava

1. Nepředvídají-li všeobecné přepravní podmínky výjimku, podává se cestovní zavazadlo k přepravě pouze po předložení přepravního dokladu, který platí nejméně do místa určení cestovního zavazadla. V ostatním se odbavení cestovního zavazadla provádí podle předpisů platných v místě podání.
2. Pripouštějí-li všeobecné přepravní podmínky přijetí cestovního zavazadla k přepravě bez předložení přepravního dokladu, platí, pokud jde o cestovní zavazadla, ustanovení těchto Jednotných právních předpisů o právech a povinnostech cestujícího obdobně pro odesílatele cestovního zavazadla.

3. Dopravce může přepravovat cestovní zavazadlo jiným vlakem, jiným dopravním prostředkem nebo jinou cestou než jsou ty, jichž použije cestující.

Článek 19

Placení dovozného za cestovní zavazadla

Není-li mezi cestujícím a dopravcem dohodnuto jinak, platí se dovozné za cestovní zavazadla při podeji.

Článek 20

Označení cestovního zavazadla

Cestující je povinen uvést na každém kusu cestovního zavazadla, na dobře viditelném místě, trvanlivě a zřetelně:

- a) své jméno a svou adresu;
- b) cílové místo určení.

Článek 21

Dispoziční právo k cestovnímu zavazadlu

1. Dovolují-li to okolnosti a nebrání-li tomu celní nebo jiné předpisy orgánů státní správy, může cestující po vrácení zavazadlového lístku a, předvídají-li to všeobecné přepravní podmínky, po předložení přepravního dokladu požadovat vrácení zavazadla v podací stanici.
2. Všeobecné přepravní podmínky mohou obsahovat další ustanovení týkající se dispozičního práva k cestovnímu zavazadlu, zejména změnu cílového místa a s tím související případné následky pro cestujícího, pokud jde o náklady.

Článek 22

Výdej

1. Cestovní zavazadlo se vydá při předložení zavazadlového lístku a po uhrazení případných výloh váznoucích na zásilce.

Doprovodce je oprávněn, nikoli však povinen, zkontrolovat, zda je držitel zavazadlového lístku oprávněn cestovní zavazadlo přijmout.
2. Vydání cestovního zavazadla držiteli zavazadlového lístku, pokud je uskutečněno v souladu s předpisy platnými v cílovém místě určení, je postaveno na roveň:
 - a) předání cestovního zavazadla celní nebo daňové správě v jejich odbavovacích nebo skladovacích prostorech, nejsou-li tyto prostory pod dohledem dopravce;
 - b) předání živých zvířat do opatrování třetí osobě.
3. Držitel zavazadlového lístku může po uplynutí dohodnuté doby a doby potřebné k případnému odbavení celními nebo jinými orgány státní správy požadovat v cílovém místě určení vydání cestovního zavazadla.
4. Není-li předložen zavazadlový lístek, vydá dopravce cestovní zavazadlo pouze tomu, kdo své oprávnění prokáže; při nedostatečném prokázání nároku může dopravce požadovat složení jistoty.
5. Cestovní zavazadlo se vydá v cílovém místě určení, do něhož bylo vypraveno.
6. Držitel zavazadlového lístku, kterému cestovní zavazadlo nebude vydáno podle odstavce 3, může požadovat, aby mu na zavazadlovém lístku byly vyznačeny den a hodina, kdy o vydání cestovního zavazadla požádal.
7. Nevyhoví-li dopravce žádosti oprávněné osoby o přezkoumání cestovního zavazadla v její přítomnosti s cílem zjistit škodu uváděnou oprávněnou osobou, může oprávněná osoba přijetí zavazadla odmítnout.
8. Ve všech ostatních náležitostech se vydání cestovního zavazadla řídí předpisy platnými v cílovém místě určení.

Kapitola IV

Vozidla

Článek 23

Přepravní podmínky

Zvláštní ustanovení o přepravě vozidel ve všeobecných přepravních podmínkách stanoví zejména podmínky pro přijetí vozidla k přepravě, odbavení, nakládku a přepravu, vykládku a výdej vozidla, jakož i povinnosti cestujícího.

Článek 24

Přepravní lístek

1. Smluvní závazkové vztahy při přepravě vozidel je nutno uvést v přepravním lístku, který se vydá cestujícímu. Přepravní lístek může být součástí přepravního dokladu cestujícího.
2. Zvláštní ustanovení o přepravě vozidel ve všeobecných přepravních podmínkách stanoví formu a obsah přepravního lístku, jakož i jazyk a znaky písma, které se užívají v tisku a při vyplňování. Čl. 7 odst. 5 se použije obdobně.
3. Do přepravního lístku je nutno zapsat nejméně:
 - a) dopravce nebo dopravci;
 - b) údaj, že přeprava podléhá i při opačném ujednání těmto Jednotným právním předpisům; uvedené lze vyznačit pomocí zkratky CIV;
 - c) každý další údaj, který je nutný k prokázání smluvních závazkových vztahů při přepravě vozidel a který umožňuje cestujícímu uplatnit svá práva vyplývající z přepravní smlouvy.

4. Cestující je povinen se při převzetí přepravního lístku přesvědčit, zda je vystaven podle jeho údajů.

Článek 25

Rozhodné právo

S výhradou ustanovení této kapitoly platí pro vozidla ustanovení kapitoly III o přepravě cestovních zavazadel.

HLAVA IV

ODPOVĚDNOST DOPRAVCE

Kapitola I

Odpovědnost při usmrcení a zranění cestujících

Článek 26

Základ odpovědnosti

1. Dopravce odpovídá za škodu vzniklou tím, že cestující byl usmrcen, zraněn nebo jinak poškozen na svém tělesném nebo duševním zdraví při úrazu, k němuž došlo v souvislosti s železničním provozem během pobytu cestujícího v železničních vozech nebo při nastupování nebo vystupování, nezávisle na tom, které železniční infrastruktury se použije.
2. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn:
 - a) byl-li úraz způsoben okolnostmi, které nemají původ v železničním provozu, a dopravce těmito okolnostem nemohl zabránit a nemohl odvrátit jejich následky přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci;
 - b) byl-li úraz vyvolán zaviněním cestujícího;
 - c) byl-li úraz vyvolán chováním třetí osoby a dopravce tomuto chování nemohl zabránit přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci, a nemohl odvrátit jeho následky; jiný podnik, který užívá téže železniční infrastruktury, se nepovažuje za třetí osobu; právo na postih zůstává nedotčeno.
3. Byl-li úraz způsoben chováním třetí osoby a dopravce není zcela zbaven odpovědnosti podle odst. 2 písm. c), odpovídá s omezeními těchto Jednotných právních předpisů plně, bez újmy případného postihu vůči třetí osobě.

4. Případná odpovědnost dopravce v případech nepředvídaných v odstavci 1 není těmito Jednotnými právními předpisy dotčena.
5. Provádějí-li přepravu, která je předmětem jediné přepravní smlouvy, na sebe navazující dopravci, odpovídá při usmrcení a zranění cestujících dopravce, který byl podle přepravní smlouvy povinen poskytnout přepravní službu, při které se úraz stal. Neposkytl-li tuto přepravní službu dopravce, ale výkonný dopravce, mají odpovědnost oba jako společný dlužník podle těchto Jednotných právních předpisů.

Článek 27

Náhrada škody při usmrcení

1. Při usmrcení cestujícího zahrnuje náhrada škody:
 - a) nutné výdaje vzniklé úmrtím cestujícího, zvláště náklady na převoz a na pohřeb;
 - b) náhradu škody předvídanou v článku 28, nenastala-li smrt okamžitě.
2. V případě, že smrtí cestujícího ztratily svého živitele osoby, které byl cestující ze zákona povinen vyživovat, nebo které by byl povinen vyživovat v budoucnu, musí být poskytnuta náhrada také za tuto ztrátu. Nárok na náhradu škody u osob, kterým cestující poskytoval výživu bez zákonné povinnosti, se řídí vnitrostátním právem.

Článek 28

Náhrada škody při zranění

Při zranění nebo jiném poškození tělesného nebo duševního zdraví cestujícího zahrnuje náhrada škody:

- a) nutné výdaje, zejména na ošetření a léčebnou péči a výdaje za přepravu;
- b) majetkovou újmu, kterou cestující utrpěl v důsledku úplné nebo částečné pracovní neschopnosti nebo tím, že se zvětšily jeho potřeby.

Článek 29

Náhrada jiných škod způsobených osobám

Zda a v jaké míře je dopravce povinen poskytnout náhradu za jiné škody než za škody předvídané v člancích 27 a 28, se řídí vnitrostátním právem.

Článek 30

Forma a výše náhrady škody při usmrcení a zranění

1. Náhrada škody předvídaná v čl. 27 odst. 2 a čl. 28 písm. b) se poskytne ve formě kapitálu. Připouští-li však vnitrostátní právo přiznání renty, poskytne se náhrada škody touto formou, jestliže zraněný cestující nebo osoby oprávněné podle čl. 27 odst. 2 o vyplácení renty požádají.
2. Výše náhrady škody, která má být poskytnuta podle odstavce 1, se řídí vnitrostátním právem. Při použití těchto Jednotných právních předpisů však platí pro každého cestujícího maximální hranice ve výši 175 000 zúčtovacích jednotek za kapitálový obnos nebo roční renta odpovídající této částce, předvídá-li vnitrostátní právo nižší maximální hranici.

Článek 31

Jiné dopravní prostředky

1. Ustanovení o odpovědnosti při usmrcení a zranění cestujících se s výhradou odstavce 2 nepoužijí na škody vzniklé během přepravy, která se podle přepravní smlouvy neuskutečňuje po železničních tratích.
2. Přepravují-li se však železniční vozy na trajektu, použijí se ustanovení o odpovědnosti při usmrcení a zranění cestujících na škody uvedené v čl. 26 odst. 1 a v čl. 33 odst. 1, které cestující utrpěl při nehodě v souvislosti s železničním provozem během svého pobytu v těchto vozech, při nastupování do vozů nebo při vystupování z vozů.
3. Je-li železniční provoz v důsledku výjimečných okolností dočasně přerušen a jsou-li cestující přepravováni jiným dopravním prostředkem, odpovídá dopravce podle těchto Jednotných právních předpisů.

Kapitola II

Odpovědnost při nedodržení jízdního řádu

Článek 32

Odpovědnost při odřeknutí nebo zpoždění spoje a při zmeškání přípoje

1. Dopravce odpovídá cestujícímu za ztrátu nebo škodu, která vznikla tím, že v cestě nebylo možné pokračovat téhož dne kvůli odřeknutí, zpoždění nebo zmeškání přípojného vlaku nebo proto, že pokračování v cestě téhož dne nebylo za daných okolností únosné. Náhrada škody zahrnuje přiměřené výdaje, které cestujícímu vznikly v souvislosti s přenocováním a informováním čekajících osob.
2. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, je-li odřeknutí či zpoždění spoje nebo zmeškání přípoje vyvoláno následujícími důvody:
 - a) okolnostmi, které nemají původ v železničním provozu a dopravce těmito okolnostem nemohl zabránit a nemohl odvrátit jejich následky přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci;
 - b) zaviněním cestujícího; nebo
 - c) chováním třetí osoby, kterému dopravce nemohl zabránit přesto, že vynaložil péči odpovídající situaci, a jehož následky nemohl odvrátit; jiný podnik, který užívá téže železniční infrastruktury, se nepovažuje za třetí osobu; právo na postih zůstává nedotčeno.
3. Povinnost dopravce poskytnout náhradu za jiné škody než za škody stanovené v odstavci 1 upravuje vnitrostátní právo. Článek 44 zůstává nedotčen.

Kapitola III

Odpovědnost za příruční zavazadla, zvířata, cestovní zavazadla a vozidla

ODDÍL 1

Příruční zavazadla a zvířata

Článek 33

Odpovědnost

1. Při usmrcení a zranění cestujících odpovídá dopravce také za škodu, která vznikla úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením věcí, které měl cestující na sobě nebo které vezl jako příruční zavazadlo; totéž platí také pro zvířata, která veze cestující s sebou. Článek 26 se použije přiměřeně.
2. V ostatních případech odpovídá dopravce za škodu z důvodů částečné nebo úplné ztráty nebo poškození věcí, příručních zavazadel nebo zvířat, na něž je povinen podle článku 15 dohlížet cestující, pouze tehdy, je-li škoda zaviněna dopravcem. Ostatní články oddílu IV, s výjimkou článku 51, a oddílu VI se v tomto případě nepoužijí.

Článek 34

Omezení náhrady škody při ztrátě nebo poškození věcí

Odpovídá-li dopravce podle čl. 33 odst. 1, činí maximální hranice odškodnění 1 400 zúčtovacích jednotek na každého cestujícího.

Článek 35

Zproštění odpovědnosti

Doprovodce neodpovídá cestujícímu za ztrátu nebo škodu, která vznikla tím, že cestující nedodržel své povinnosti vyplývající z celních nebo jiných předpisů orgánů státní zprávy.

ODDÍL 2

Cestovní zavazadla

Článek 36

Základ odpovědnosti

1. Dopravce odpovídá za škodu, která vznikla úplnou nebo částečnou ztrátou nebo poškozením cestovního zavazadla v době od jeho převzetí dopravcem až do vydání zavazadla, jakož i jeho opožděným vydáním.
2. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, jestliže ztráta, poškození nebo opožděné vydání zavazadla byly zaviněny cestujícím, jeho příkazem, který nezavinil dopravce, zvláštními vadami cestovního zavazadla nebo okolnostmi, kterým dopravce nemohl zabránit a jejichž následky nemohl odvrátit.
3. Dopravce je této odpovědnosti zproštěn, vznikne-li ztráta nebo poškození z jedné nebo více následujících skutečností, spojených se zvláštním nebezpečím:
 - a) chyběním nebo nedostatkem obalu;
 - b) přirozenou povahou cestovního zavazadla;
 - c) podejem předmětů, které jsou z přepravy vyloučeny, jako cestovních zavazadel.

Článek 37

Důkazní břemeno

1. Důkazní břemeno o tom, že ztráta, poškození nebo opožděné vydání byly způsobeny některou ze skutečností uvedených v čl. 36 odst. 2, přísluší dopravci.

2. Prokáže-li dopravce, že ztráta nebo poškození mohly podle okolností případu vzniknout na základě jednoho nebo více zvláštních nebezpečí uvedených v čl. 36 odst. 3, platí domněnka, že z nich škoda vznikla. Oprávněná osoba však má právo dokázat, že škoda nebyla nebo nebyla výlučně způsobena některým z těchto nebezpečí.

Článek 38

Navazující dopravci

Provádí-li přepravu, která je předmětem jediné přepravní smlouvy, více na sebe navazujících dopravců, vstupuje z hlediska přepravy cestovních zavazadel nebo vozidel každý z dopravců tím, že převezme cestovní zavazadlo se zavazadlovým lístkem nebo vozidlo s přepravním lístkem do přepravní smlouvy podle údajů v zavazadlovém lístku nebo v přepravním lístku a přebírá závazky, které z toho vyplývají. V tomto případě odpovídá každý z dopravců za provedení přepravy po celé cestě až do výdeje zavazadel nebo vozidel.

Článek 39

Výkonný dopravce

1. Přenesl-li dopravce provádění přepravy zcela nebo zčásti na výkonného dopravce, bez ohledu na to, zda k tomu na základě přepravní smlouvy byl oprávněn či nikoli, zůstává i nadále odpovědný za celou přepravu.
2. Všechna ustanovení těchto Jednotných právních předpisů o odpovědnosti dopravce platí také pro odpovědnost výkonného dopravce za přepravu, kterou provedl. Článek 48 a článek 52 se použije, je-li uplatňován nárok vůči pracovníkům nebo jiným osobám, které výkonný dopravce používá při provádění přepravy.
3. Zvláštní ujednání, na jehož základě dopravce přebírá závazky, které mu tyto Jednotné právní předpisy neukládají, nebo se vzdává práv, která mu tyto Jednotné právní předpisy zaručují, se týká výkonného dopravce pouze tehdy, vyslovil-li s ním písemný souhlas. Dopravce zůstává vázán povinnostmi, které vyplývají z tohoto zvláštního ujednání nebo z prohlášení o vzdání se práv, nezávisle na tom, zda výkonný dopravce takový souhlas vyslovil.

4. Nesou-li odpovědnost jak dopravce, tak i výkonný dopravce, odpovídají jako společní dlužníci.
5. Celková částka odškodnění, kterou lze vyžadovat od dopravce, výkonného dopravce, jakož i od jejich pracovníků a dalších osob, které při provádění přepravy používají, nesmí překročit maximální částky stanovené v těchto Jednotných právních předpisech.
6. Případná práva dopravce a výkonného dopravce na postih nejsou tímto článkem dotčena.

Článek 40

Domněnka o ztrátě

1. Oprávněná osoba může jednotlivý kus zavazadla bez dalšího dokazování považovat za ztracený, nebyl-li jí vydán nebo připraven k vydání do čtrnácti dnů poté, kdy o jeho vydání podle čl. 22 odst. 3 požádala.
2. Nalezne-li se zavazadlo, které bylo považováno za ztracené, do jednoho roku poté, kdy bylo o jeho vydání požádáno, je dopravce povinen vyrozumět o tom oprávněnou osobu, pokud je její adresa známa nebo je-li možné ji zjistit.
3. Oprávněná osoba může do třiceti dnů po obdržení zprávy podle odstavce 2 požádat, aby jí bylo zavazadlo vydáno. V tomto případě uhradí náklady na přepravu zavazadla z podacího místa do místa, ve kterém bude zavazadlo vydáno, a vrátí přijaté odškodnění, po odečtení případných výdajů, které v něm byly zahrnuty. Nároky oprávněné osoby na odškodnění za opožděné vydání podle článku 43 však zůstávají zachovány.
4. Nepožádá-li oprávněná osoba o vydání nalezeného zavazadla ve lhůtě stanovené v odstavci 3, nebo nalezne-li se zavazadlo až po uplynutí jednoho roku od žádosti o jeho vydání, naloží s ním dopravce podle zákonů a předpisů v místě, ve kterém se zavazadlo nachází.

Článek 41

Odškodnění při ztrátě

1. Při úplné nebo částečné ztrátě cestovního zavazadla je dopravce povinen bez další náhrady škody vyplatit:
 - a) je-li výše utrpěné ztráty nebo škody prokázána, odškodnění v této výši, nepřesahuje-li 80 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti nebo 1 200 zúčtovacích jednotek za každý kus zavazadla;
 - b) není-li výše utrpěné ztráty nebo škody prokázána, paušální odškodnění ve výši 20 zúčtovacích jednotek za každý chybějící kilogram hrubé hmotnosti nebo 300 zúčtovacích jednotek za každý kus zavazadla.

Způsob odškodnění, buď za každý chybějící kilogram nebo za každý kus zavazadla, stanoví všeobecné přepravní podmínky.

2. Dopravce je kromě toho povinen nahradit dovozní za zavazadlo, zaplacená cla, spotřební daně a jiné částky zaplacené v souvislosti s přepravou ztraceného zavazadla.

Článek 42

Odškodnění při poškození

1. Při poškození cestovního zavazadla je dopravce povinen bez další náhrady škody vyplatit odškodnění, které odpovídá znehodnocení cestovního zavazadla.
2. Odškodnění nepřesáhne:
 - a) je-li poškozením znehodnoceno celé zavazadlo, částku, která by musela být zaplacená při úplné ztrátě;
 - b) je-li poškozením znehodnocena pouze část cestovního zavazadla, částku, která by musela být zaplacená při ztrátě znehodnocené části.

Článek 43

Odškodnění při opožděném vydání

1. Při opožděném vydání cestovního zavazadla je dopravce povinen vyplatit za každých započatých 24 hodin od doby, kdy bylo o vydání požádáno, nejvýše však za 14 dní:
 - a) prokáže-li oprávněná osoba, že opožděným vydáním vznikla škoda včetně poškození, odškodnění ve výši ztráty nebo škody až do maximální částky 0,80 zúčtovacích jednotek za každý kilogram hrubé hmotnosti zavazadla nebo 14 zúčtovacích jednotek za každý kus opožděně vydaného zavazadla;
 - b) neprokáže-li oprávněná osoba, že opožděným vydáním vznikla ztráta nebo škoda, paušální odškodnění ve výši 0,14 zúčtovacích jednotek za každý kilogram hrubé hmotnosti zavazadla nebo 2,80 zúčtovacích jednotek za každý kus opožděně vydaného zavazadla.

Způsob odškodnění, buď za každý chybějící kilogram nebo za kus zavazadla, stanoví všeobecné přepravní podmínky.

2. Při úplné ztrátě cestovního zavazadla se neposkytuje odškodnění podle odstavce 1 souběžně s odškodněním podle článku 41.
3. Při částečné ztrátě zavazadla se poskytuje odškodnění podle odstavce 1 za neztracenou část.
4. Při poškození zavazadla, které není způsobeno opožděným vydáním, se poskytuje odškodnění podle odstavce 1, případně spolu s odškodněním podle článku 42.
5. Odškodnění podle odstavce 1 spolu s odškodněním podle článků 41 a 42 není v žádném případě vyšší než odškodnění při úplné ztrátě cestovního zavazadla.

ODDÍL 3

Vozidla

Článek 44

Odškodnění při zpoždění

1. Je-li vozidlo z důvodu zaviněného dopravcem naloženo později nebo vydáno opožděně, je dopravce povinen, prokáže-li oprávněná osoba, že tím vznikla škoda, vyplatit odškodnění, jehož výše nepřekročí cenu dovozného.
2. Dojde-li při nakládce z důvodu zaviněného dopravcem ke zpoždění a upustí-li proto oprávněná osoba od provedení přepravní smlouvy, vrátí se mu přepravné. Prokáže-li, že tímto zpožděním vznikla škoda, může kromě toho žádat odškodnění, jehož výše nepřekročí cenu přepravného.

Článek 45

Odškodnění při ztrátě

Při úplné nebo částečné ztrátě vozidla se oprávněné osobě vypočítá odškodnění vyplácené za prokázanou ztrátu nebo škodu podle zůstatkové hodnoty vozidla. Toto odškodnění činí nejvýše 8 000 zúčtovacích jednotek. Přívěs s nákladem i bez nákladu se považuje za samostatné vozidlo.

Článek 46

Odpovědnost za další předměty

1. Za ztrátu nebo škody na předmětech ponechaných ve vozidle nebo umístěných ve schránkách (např. v boxech na zavazadla nebo na lyže), které jsou namontované na vozidle, odpovídá dopravce pouze v případě, že je zavinil. Celkové odškodnění činí nejvýše 1 400 zúčtovacích jednotek.

2. Za předměty, které jsou upevněny mimo vozidlo, včetně schrán uvedených v odstavci 1, odpovídá dopravce pouze tehdy, prokáže-li se, že škodu zavinil svým jednáním nebo opomenutím, k němuž došlo buď se záměrem takovou ztrátu nebo škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by k takové škodě pravděpodobně mohlo dojít.

Článek 47

Rozhodné právo

S výhradou ustanovení této části platí pro vozidla ustanovení části 2 o odpovědnosti za cestovní zavazadla.

Kapitola IV

Společná ustanovení

Článek 48

Zánik práva na omezení odpovědnosti

Omezení odpovědnosti předvídaná v těchto Jednotných právních předpisech, jakož i ustanovení vnitrostátního práva, která náhradu škody omezují pevnou částkou, se nepoužijí, prokáže-li se, že ztráta nebo škoda byla způsobena jednáním nebo opomenutím dopravce, k němuž došlo buď se záměrem takovou škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by k takové škodě pravděpodobně mohlo dojít.

Článek 49

Přepočet a zúročení odškodnění

1. Je-li nutné přepočítat částky odškodnění vyjádřené v cizí měně, přepočítají se podle kurzu platného v den a v místě výplaty odškodného.

2. Oprávněná osoba může vznášet nárok na úroky z odškodnění ve výši pěti procent ročně, a to ode dne reklamace podle článku 55, nebo, nebyla-li podána reklamace, ode dne podání žaloby.
3. U odškodnění podle článku 27 a 28 se však úroky počítají teprve ode dne, kdy nastaly okolnosti rozhodné pro výpočet náhrady škody, je-li tento den pozdější než den reklamace nebo podání žaloby.
4. U zavazadel mohou být úroky požadovány pouze tehdy, přesahuje-li odškodnění 16 zúčtovacích jednotek na každý zavazadlový lístek.
5. Nepředloží-li oprávněná osoba dopravci doklady k zavazadlu potřebné ke konečnému vyřízení reklamace v přiměřené lhůtě, která je mu poskytnuta, pozastaví se běh úroků počínaje uplynutím této lhůty až do předložení dokladů.

Článek 50

Odpovědnost při jaderné události

Dopravce je zproštěn odpovědnosti, která mu přísluší podle těchto Jednotných právních předpisů, byla-li ztráta nebo škoda způsobena jadernou událostí a odpovídá-li podle zákonů a předpisů státu o odpovědnosti v oblasti jaderné energie za tuto škodu vlastník jaderného zařízení nebo osoba postavená mu na roveň.

Článek 51

Osoby, za které dopravce odpovídá

Dopravce odpovídá za své zaměstnance a za jiné osoby, které používá k provádění přepravy, vykonávající-li tito zaměstnanci a jiné osoby své povinnosti. Provozovatelé železniční infrastruktury, po které se přeprava uskutečňuje, jsou považováni za osoby, které dopravce používá k provádění přepravy.

Článek 52

Jiné nároky

1. Ve všech případech, ve kterých se použijí tyto Jednotné právní předpisy, může být vůči dopravci uplatňován nárok na náhradu škody, ať již spočívá na jakémkoli právním základě, pouze za předpokladů uvedených v těchto Jednotných právních předpisech.
2. Totéž platí pro nároky vůči zaměstnancům a jiným osobám, za které dopravce odpovídá podle článku 51.

HLAVA V

ODPOVĚDNOST CESTUJÍCÍHO

Článek 53

Zvláštní důvody odpovědnosti

Cestující odpovídá dopravci za každou ztrátu nebo škodu,

- a) která vznikla tím, že cestující nesplnil své závazky, které pro něho vyplývají
 - 1. z článků 10, 14 a 20,
 - 2. ze zvláštních ustanovení o přepravě vozidel ve všeobecných přepravních podmínkách nebo
 - 3. z Řádu pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečného zboží (RID) nebo
- b) která je způsobena předměty nebo zvířaty, které má cestující s sebou,

pokud cestující neprokáže, že ztráta nebo škoda byla vyvolána okolnostmi, jimž i přes péči vyžadovanou od svědomitého cestujícího nemohl zabránit a jejichž následky nemohl odvrátit. Tímto ustanovením není dotčena odpovědnost dopravce podle článku 26 a čl. 33 odst. 1.

HLAVA VI

UPLATŇOVÁNÍ NÁROKŮ

Článek 54

Zjištění částečné ztráty nebo škody

1. Zjistí-li nebo předpokládá-li dopravce částečnou ztrátu nebo poškození předmětu (cestovního zavazadla, vozidla) přepravovaného pod dohledem dopravce, nebo tvrdí-li to oprávněná osoba, je dopravce povinen bez průtahů, a je-li to možné, v přítomnosti oprávněné osoby sepsat zápis, v němž se podle povahy ztráty nebo škody zaznamená stav předmětu, a pokud je to možné, rozsah škody, její příčina a doba, kdy vznikla.
2. Opis tohoto zápisu se bezplatně vydá oprávněné osobě.
3. Neuzná-li oprávněná osoba zjištění uvedená v zápise, může požadovat, aby stav cestovního zavazadla nebo vozidla, jakož i příčina a výše ztráty nebo škody byly zjištěny znalcem určeným stranami přepravní smlouvy nebo soudem. Postup se řídí zákony a předpisy státu, ve kterém se zjištění provádí.

Článek 55

Reklamace

1. Reklamace týkající se odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících je nutno podat písemně tomu dopravci, vůči němuž mohou být nároky soudně uplatňovány. V případě přepravy, která byla předmětem jediné smlouvy a byla prováděna na sebe navazujícími dopravci, mohou být reklamace uplatněny také u prvního nebo posledního dopravce, jakož i u dopravce, který má ve státě bydliště nebo v místě trvalého pobytu cestujícího své sídlo nebo pobočku nebo obchodní zastoupení, jejichž prostřednictvím byla přepravní smlouva uzavřena.
2. Ostatní reklamace na základě přepravní smlouvy je nutno podat písemně tomu dopravci, který je uveden v čl. 56 odst. 2 a 3.

3. Doklady, které chce oprávněná osoba připojit k reklamaci, musí být předloženy v originále nebo v kopii, na požádání dopravce v náležitě ověřené formě. Při vyřizování reklamace může dopravce požadovat předložení přepravního dokladu, zavazadlového lístku a přepravního lístku.

Článek 56

Dopravci, vůči nimž lze uplatňovat nároky soudní cestou

1. Nároky na náhradu škody na základě odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících mohou být soudně uplatňovány pouze vůči dopravci odpovědnému podle čl. 26 odst. 5.
2. Ostatní nároky cestujícího na základě přepravní smlouvy mohou být uplatňovány s výhradou odstavce 4 pouze vůči prvnímu, poslednímu nebo vůči tomu dopravci, který prováděl část přepravy, v jejímž průběhu nastala skutečnost odůvodňující nárok.
3. Je-li při přepravách prováděných navazujícími dopravci zapsán do zavazadlového nebo přepravního lístku se svým souhlasem dopravce, který má povinnost výdeje, mohou být nároky podle odstavce 2 uplatňovány vůči němu i tehdy, jestliže neobdržel zavazadlo nebo nepřevzal vozidlo.
4. Nároky na vrácení částek, které byly zaplacený na základě přepravní smlouvy, mohou být soudně uplatňovány vůči dopravci, který částku vybral, nebo vůči dopravci, v jehož prospěch byla částka vybrána.
5. Cestou protižaloby nebo námitky mohou být uplatňovány nároky také vůči jiným dopravcům, než kteří jsou uvedeni v odstavcích 2 a 4, zakládá-li se žaloba na téže přepravní smlouvě.
6. Použijí-li se tyto Jednotné právní předpisy na výkonného dopravce, mohou být nároky soudně uplatňovány také vůči němu.
7. Může-li žalobce volit mezi více dopravci, zaniká jeho právo volby podáním žaloby vůči jednomu z dopravců; to platí i tehdy, může-li žalobce volit mezi jedním nebo více dopravci a výkonným dopravcem.

Článek 58

Zánik nároků při usmrcení nebo zranění cestujících

1. Všechny nároky oprávněné osoby, které se zakládají na odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících, zanikají, neoznámí-li oprávněná osoba úraz cestujícího nejpozději do dvanácti měsíců poté, kdy se o ztrátě nebo škodě dozvěděla, některému z dopravců, u nichž může být podána reklamace podle čl. 55 odst. 1. Oznámí-li oprávněná osoba úraz ústně, dopravce jí o tomto ústním oznámení vystaví potvrzení.
2. Nároky však nezanikají, jestliže
 - a) oprávněná osoba podala během lhůty stanovené v odstavci 1 reklamaci některému z dopravců uvedených v čl. 55 odst. 1;
 - b) odpovědný dopravce se dozvěděl během lhůty stanovené v odstavci 1 o úrazu cestujícího jiným způsobem;
 - c) v důsledku okolností, které nelze přičíst k tíži oprávněné osoby, nebyl úraz oznámen nebo nebyl oznámen včas;
 - d) oprávněná osoba prokáže, že úraz byl způsoben zaviněním dopravce.

Článek 59

Zánik nároků při přepravě zavazadel

1. Přijetím zavazadla oprávněnou osobou zanikají všechny nároky z přepravní smlouvy vůči dopravci při částečné ztrátě, poškození nebo opožděném vydání.

2. Nároky však nezanikají:

- a) při částečné ztrátě nebo škodě, jestliže
 - 1. ztráta nebo škoda byly zjištěny podle článku 54 před přijetím zavazadla oprávněnou osobou,
 - 2. zjištění, k němuž by muselo dojít podle článku 54, bylo opomenuto pouze zaviněním dopravce;
- b) při zevně neznatelné ztrátě nebo škodě, která byla zjištěna oprávněnou osobou teprve po přijetí zavazadla, jestliže oprávněná osoba
 - 1. požádá o zjištění podle článku 54 ihned po zjištění ztráty nebo škody a nejpozději tři dny po přijetí zavazadla a
 - 2. kromě toho prokáže, že ztráta nebo škoda vznikla v době mezi přijetím k přepravě a vydáním;
- c) při opožděném vydání, uplatnila-li oprávněná osoba svá práva vůči jednomu z dopravců uvedených v čl. 56 odst. 3 do 21 dnů;
- d) prokáže-li oprávněná osoba, že ztráta nebo škoda byla způsobena zaviněním dopravce.

Článek 60

Promlčení nároku

- 1. Nároky na náhradu škody, které se zakládají na odpovědnosti dopravce při usmrcení a zranění cestujících, se promlčují takto:
 - a) nároky cestujícího po třech letech, počítáno od prvního dne po úrazu;
 - b) nároky ostatních oprávněných osob po třech letech, počítáno od prvního dne po úmrtí cestujícího, nejpozději však po pěti letech, počítáno od prvního dne po úrazu.

2. Jiné nároky z přepravní smlouvy se promlčují po jednom roce. Promlčecí lhůta však činí dva roky kvůli ztrátě nebo škodě způsobené jednáním nebo opomenutím, k němuž došlo buď se záměrem takovou ztrátu nebo škodu způsobit, nebo lehkomyšlností a s vědomím, že by taková ztráta nebo škoda pravděpodobně mohla vzniknout.
3. Promlčecí lhůta podle odstavce 2 začíná u nároků
 - a) na odškodnění za úplnou ztrátu čtrnáctým dnem po uplynutí lhůty podle čl. 22 odst. 3;
 - b) na odškodnění za částečnou ztrátu, poškození nebo opožděné vydání dnem vydání;
 - c) ve všech ostatních případech týkajících se přepravy cestujícího dnem uplynutí doby platnosti přepravního dokladu.

Den označený jako začátek promlčecí lhůty se do této doby nepočítá.

4. [...]
5. [...]
6. V ostatních náležitostech platí pro pozastavení a přerušení promlčení vnitrostátní právo.

HLAVA VII

VZÁJEMNÉ VZTAHY MEZI DOPRAVCI

Článek 61

Rozdělení přepravného

1. Každý dopravce je povinen vyplatit zúčastněným dopravcům podíl připadající na něj z přepravného, které vybral nebo měl vybrat. Způsob placení stanoví dohody mezi dopravci.
2. Čl. 6 odst. 3, čl. 16 odst. 3 a článek 25 platí také pro vztahy mezi navazujícími dopravci.

Článek 62

Právo na postih

1. Vyplatil-li dopravce odškodnění podle těchto Jednotných právních předpisů, má právo na postih vůči dopravcům, kteří se podíleli na přepravě, podle následujících ustanovení:
 - a) dopravce, který ztrátu nebo škodu způsobil, odpovídá za tuto škodu výlučně sám;
 - b) je-li ztráta nebo škoda způsobena více dopravci, odpovídá každý z nich za ztrátu nebo škodu, kterou způsobil; není-li takové rozlišení možné, rozdělí se odškodnění mezi dopravce podle písmene c);
 - c) nelze-li dokázat, který z dopravců ztrátu nebo škodu způsobil, rozdělí se odškodnění mezi všechny dopravce s výjimkou těch, kteří prokáží, že ztrátu nebo škodu nezpůsobili; rozdělení se uskuteční v poměru jim příslušejícího podílu na přepravném.
2. Při platební neschopnosti některého z dopravců se podíl připadající na tohoto dopravce, avšak jím neuhrazený, rozdělí mezi všechny ostatní dopravce, kteří se podíleli na přepravě, v poměru jim příslušejícího podílu na přepravném.

Článek 63

Řízení o postihu

1. Dopravce, vůči němuž je uplatňováno právo na postih podle článku 62, nemůže popírat, že dopravce, který právo na postih uplatňuje, platil po právu, bylo-li odškodnění určeno soudem, poté co byla prvně jmenovanému dopravci dána řádným ohlášením možnost vstoupit do sporu. Soud, u něhož se vede hlavní spor, určí lhůty pro ohlášení sporu a pro vstup do sporu.
2. Dopravce uplatňující právo na postih musí podat jedinou žalobu na všechny dopravce, se kterými se nedohodl; jinak právo na postih vůči nezažalovaným dopravcům zaniká.
3. Soud je povinen rozhodnout o všech postizích, kterými se zabývá, v jediném rozsudku.
4. Dopravce, který chce své právo na postih uplatnit soudně, může vznést svůj nárok u příslušného soudu státu, ve kterém má jeden ze zúčastněných dopravců své sídlo, pobočku nebo obchodní zastoupení, jejichž prostřednictvím byla přepravní smlouva uzavřena.
5. Je-li třeba podat žalobu na více dopravců, má žalující dopravce právo volby mezi soudy příslušnými podle odstavce 4.
6. Řízení o postihu nesmějí být zahrnuta do řízení o odškodnění, které osoba oprávněná podle přepravní smlouvy zahájila.

Článek 64

Dohody o postihu

Dopravci mohou mezi sebou uzavírat dohody, které se od článků 61 a 62 odchylují.

PŘÍLOHA II

MINIMÁLNÍ INFORMACE POSKYTOVANÉ ŽELEZNIČNÍMI PODNIKY A PRODEJCI PŘEPRAVNÍCH DOKLADŮ

Část I: Informace před cestou

- Všeobecné podmínky platné pro danou smlouvu
- Jízdní řády a podmínky pro nejrychlejší cestu
- Jízdní řády a podmínky pro nejlevnější jízdné
- Přístupnost, podmínky pro přístup a dostupnost zařízení ve vlaku pro osoby se zdravotním postižením a osoby s omezenou schopností pohybu a orientace v souladu s požadavky na přístupnost stanovenými ve směrnici (EU) 2019/882 a v nařízeních Komise (EU) č. 454/2011 a č. 1300/2014
- **Dostupnost a podmínky přístupu pro jízdní kola**
- Dostupnost míst k sezení [...] v první a druhé třídě, jakož i v lehátkových a lůžkových vozech
- Všechny činnosti, které mohou způsobit narušení nebo zpoždění dopravních spojů
- Dostupnost služeb ve vlaku, včetně **dostupnosti posádky pro pomoc cestujícím**
- **Informace poskytované před zakoupením přepravního dokladu nebo dokladů, které se týkají toho, zda tento doklad nebo doklady představují přímý přepravní doklad**
- Postupy pro reklamaci ztracených zavazadel
- Postupy pro předkládání stížností

Část II: Informace během jízdy

- Služby ve vlaku
- Příští stanice
- Zpoždění
- Hlavní návazné spoje
- Otázky bezpečnosti

PŘÍLOHA III

MINIMÁLNÍ NORMY KVALITY SLUŽEB

Informace a přepravní doklady

Přesnost dopravních spojů a obecné zásady postupu v případě provozních mimořádností

Odřeknutí dopravních spojů

Čistota drážních vozidel a zařízení železničních stanic (kontrola kvality a teploty vzduchu ve vozech, hygiena sociálních zařízení atd.)

Průzkum spokojenosti zákazníků

Vyřizování stížností, vracení přepravného a odškodnění v případě nedodržení norem kvality služeb

Pomoc poskytovaná osobám se zdravotním postižením osobám a osobám s omezenou schopností pohybu a orientace

[...]

[...]

[...]

PŘÍLOHA IV

[...]

[...]

PŘÍLOHA V

SROVNÁVACÍ TABULKA

Nařízení (ES) č. 1371/2007	Toto nařízení
Článek 1	Článek 1
Čl. 1 písm. a)	Čl. 1 písm. a)
Čl. 1 písm. b)	Čl. 1 písm. b)
----	Čl. 1 písm. c)
Čl. 1 písm. c)	Čl. 1 písm. d)
----	Čl. 1 písm. e)
Čl. 1 písm. d)	Čl. 1 písm. f)
Čl. 1 písm. e)	Čl. 1 písm. g)
----	Čl. 1 písm. h)
Čl. 1 písm. f)	Čl. 1 písm. i)
Článek 2	Článek 2
Čl. 2 odst. 1	Čl. 2 odst. 1
Čl. 2 odst. 2	----
Čl. 2 odst. 3	----
Čl. 2 odst. 4	----

Čl. 2 odst. 5	----
Čl. 2 odst. 6	----
Čl. 2 odst. 7	----
----	Čl. 2 odst. 2
----	Čl. 2 odst. 3
Článek 3	Článek 3
Čl. 3 odst. 1	Čl. 3 odst. 1
Čl. 3 odst. 2 a 3	----
Čl. 3 odst. 4	Čl. 3 odst. 2
Čl. 3 odst. 5	Čl. 3 odst. 3
Čl. 3 odst. 6	Čl. 3 odst. 4
Čl. 3 odst. 7	Čl. 3 odst. 5
Čl. 3 odst. 8	Čl. 3 odst. 6
Čl. 3 odst. 9	Čl. 3 odst. 7
Čl. 3 odst. 10	Čl. 3 odst. 8
----	Čl. 3 odst. 9
----	Čl. 3 odst. 10
Čl. 3 odst. 11	Čl. 3 odst. 11
----	Čl. 3 odst. 12

Čl. 3 odst. 12	Čl. 3 odst. 13
Čl. 3 odst. 13	Čl. 3 odst. 14
Čl. 3 odst. 14	----
Čl. 3 odst. 15	Čl. 3 odst. 16
Čl. 3 odst. 16	Čl. 3 odst. 17
Čl. 3 odst. 17	Čl. 3 odst. 18
----	Čl. 3 odst. 19
Článek 4	Článek 4
----	Článek 5
Článek 5	Článek 6
Článek 6	Článek 7
Článek 7	Článek 8
Článek 8	Článek 9
----	Čl. 9 odst. 4
Článek 9	Článek 10
Čl. 9 odst. 3	----
----	Čl. 10 odst. 5 a 6
Článek 10	----
Článek 11	Článek 11

Článek 12	Článek 12
Čl. 12 odst. 2	----
Článek 13	Článek 13
Článek 14	Článek 14
Článek 15	Článek 15
Článek 16	Článek 16
----	Čl. 16 odst. 2 a 3
Článek 17	Článek 17
----	Čl. 17 odst. 8
Článek 18	Článek 18
----	Čl. 18 odst. 6
----	Článek 19
Článek 19	Článek 20
Článek 20	Článek 21
Čl. 21 odst. 1	----
Čl. 21 odst. 2	Čl. 22 odst. 2 a čl. 23 odst. 2
Článek 22	Článek 22
Čl. 22 odst. 2	----
----	Čl. 22 odst. 4

Článek 23

Článek 24

Článek 25

Článek 26

Článek 27

Čl. 27 odst. 3

Článek 28

Článek 29

Článek 30

Článek 31

Článek 32

Článek 33

Článek 34

Článek 23

Čl. 23 odst. 4

Článek 24

Čl. 25 odst. 1, 2 a 3

Článek 26

Článek 27

Článek 28

Čl. 28 odst. 3

Čl. 28 odst. 4

Článek 29

Článek 30

Článek 31

Článek 32, 33

Článek 34

Čl. 34 odst. 1 a 3

Článek 35

Článek 36

Článek 35

Článek 37

Článek 36

Článek 38

Článek 39

Článek 37

Článek 40

Příloha I

Příloha I

Příloha II

Příloha II

Příloha III

Příloha III

Příloha IV až V